

EPPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: fútca, 203. szám.

Íde intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.

Íde intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre 4 frt.
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

Eperjes sz. kir. város polgármesterének évi jelentése 1877-ik évről.

Tekintetes városi Közgyűlés! Szervezeti szabályaink értelmében köteleességem lévén az év lejártával általános jelentésem előterjesztése, — ezt a legközelebb letűnt 1877. évre vonatkozólag van szerenésém a gondosan összegyűjtött hivatalos adatok alapján teljes tisztelettel előterjeszteni, és azon közérdekű mozzanatokat, melyek jegyzőkönyveinkben csak szétszórva találhatók fel, lehető rövid keretbe összesíteni.

Mielőtt azonban a város hatósági szervek működésének részletes felsorolásába bocsátkoznám, megemlíteném vélem, hogy ámbár a jelen városi hatóság működését aprilhó végén kezdette meg, — mégis tudósításomba az egész évi munkakört vettem fel, azon okból; hogy tiszteletteljes előadásom egy egészet képezhesen.

Kimutatás

a városi hatóság közegeinek 1877. évi működése eredményéről.

1. A közigazgatásnál:

1877. évben az iktatókönyvbe beérkezett ügydarabok száma tett 5397-et vagyis 1510-zel többet mint 1876 ban.

Ebből elintéztetett:

A képviselőtestület 18 ülésében	143
A tanács közigazgatási és gazdasági 89 ülésében	1776
Elnökileg	3473
E szerint az év végén hátralékban maradt tanácsí ügy.	5 db.

2. Az árvaszéknél:

Beérkezett ügydarabok száma tett 339-et melyek is az árvaszék 24 ülésében elintéztetést nyertek.

3. A kapitányi hivatalnál:

Beadott 1877. évben az iktatókönyv szerint	3719
Ezek közül elintéztetett	3702
Hátralékban maradt	27

4. Iktatókönyv tárgyait nem képező ügyek s önálló tételek száma tett:

a) a polgármesternél	1435
b) a kapitányi hivatalnál	2260
c) a számvevőszéknél	822
d) városi házipénztári hivatalnál	5001
e) árvapénztárnál	407
f) kórházi pénztárnál	509
g) adószedői pénztári hivatalnál	10513

És így ezek szerint az összes elintéztettek száma tett 30380-at

Van azonban tekintetes Közgyűlés az ügykezelésnek egy neme, melyet számokkal láthatóvá tenni nem lehet, — pedig a tisztviselőnek igen sok és éppen a munkálkodásra legszükségesebb idejét veszi igénybe, — foglalja azt el a beérkezett írásbeli ügydarabok ellátásától, — ez a szóbeli eljárás által eligazított panaszok — rövid utoni intézkedések, — tudakozásokra adott utasítások — felvilágosítások utbaigazítások stb.

Városi közgyűlés.

A sommás kimutatásnak előrebocsajtása után legelől szükségesnek látom elosorolni s illetőleg a tekintetes Közgyűlés eleven emlékeztetése visszahozni azon fontosabb ügyeket, melyek a városi Közgyűlés tanácskozásai és határozatai következtében találtak elintéztetésüket:

A város törvényhatósági állásának a törvény intézkedéseiből bekövetkezett megszüntetése folytán — az 1871-ik évi XVIII. t. c. értelmében szükségessé vált városszervezeti szabályzat végleg megállapítottán, vele és általa e nemes város több századon át élvezett önálló — törvényhatósági jogátul búcsút vett.

Az 1876. évi XIV. t. c. alapján megalakított a közegészségügyi bizottság.

Tekintetbe vévén egyrészt a jogakademia illetve jogtudományi kar erkölcsi jelentőségét, másrészt pedig a jogakademia visszaállításából be-

következendő forgalmi emelkedést s ennek a város mindenrendű lakosára kiterjedő jótékony hatását határozatilag kimondotta a közgyűlés, hogy azon esetre, ha az itt létezett de legközelebb megszűnt jogakademia a fennálló szabályok szerint jogtudományi karrá átalakítva, s államvizsgálatok tartásának jogosultságával ellátva Eperjesen visszaállítatik, azt az ekkénti visszaállítás időpontjától kezdve tíz egymásután következő években át, betudva az 1874. évi júniushó 27-én tartott városi bizottsági közgyűlésben 1685. és 1719. számok alatt öt évi időtartamra már is megszavazott évenkénti 500 frtnyi járnékot, házipénztárból évenkénti ezer osztr. értékű forinttal segélyezni fogja.

Intézkedett az italmérsi jogot szabályozó ministeri rendeletnek megtartása felőli örkődés és a kihágások megfenyítése iránt.

Miután a választók száma a 600 meghaladta két választók területnek alakítását választmányilag eszközölte.

Az igazoló választmányhoz két rendes és két póttagot kiküldött.

A városunkban létező evang. egyházkerületi tanítóképezde 3 tanára részére fejenként és évenként 8 köbméter tűzfának szokott vágatási díj mellett 3 évi időtartamra kiszolgáltatását elrendelte.

Tárgyalta és megállapította az 1877-ik évi városi közkölségelirányzatot. Mely alkalommal a borkuti erdőségben létező szántóföldre nézve elhatározatott, hogy miután annak egy része katonai lövelde céljaira máris kibéreltetett a felmaradt rész többé ki ne béreltessék de befásítottassék.

A városi téglavető részére szükségelt földterületnek 798 □^o kiterjedésben megvételét elrendelte.

A városi képviselő testület megválasztása nézetéből a választási előintézkedéseket megtette, és tekintve azon körülményt, hogy a felső választók kerület választóinak száma 400-at, az alsói pedig 293-at tett, a törvény 37-ik szakaszának utolsó bekezdéséhez képest a felső kerület által választandó képviselők száma hármincegy képviselőben és négy póttagban, az alsó kerület részéről választandóké pedig huszonhárom képviselőben és három póttagban megállapított.

Miután a m. kir. belügyministerium megengedte, hogy Eperjes sz. kir. város hatósága a vám- és helypénz szedést a vámdíjjazat 1-ső és 4-ik tételének egy-egy krajcárral felemelése mellett gyakorolhassa, — az ezen ministeri jóváhagyó intézmény következtében a vám- és helypénz szedési jognak bérbeadása iránt intézkedvén, e tekintetbeni szerződés megkötését — 3 évi tartamra — elrendelte, mely alkalommal a könnyű és nehéz szekér fogalma is megállapított.

Tárgyalta a v. polgármester által a városi erdők állapotáról bemutatott jelentést.

A pálinka ital mérsélt jog bérbe adása iránt megtartott árverés eredményét — mint a viszonyoknak megfelelőt — jóváhagyta.

(Folytatása következik).

Egy Eperjes sz. kir. város hatósága által kiadott szabályrendelet az 1708-ik évből.

Közli Lasztkay László, kir. főgymn. tanár.

(Vége).

2. A polgárság kebeléből választott kultánácsbeliekre vonatkozólag:

„Mivel a választott képviselő testület kultánácsnak is nevezetik s mivel ezen testület tagjai legközelebb állanak a tanácsosi fokozathoz, azért a tisztelt kultánács tagjai s a többi polgárok között kell valami megkülönböztetésnek lenni, hogy így ezen első kivált fajú osztály könnyen fölismerhető legyen. Vannak ugyan is a kultánácsbeliek között tisztességes idősbegek, nemesrendűek, vagy a kereskedelmi osztályból valók, majd ismét régi jó nemzetségből származottak s vagyonosak, vagy olyanok, kik kiváló érdemeik folytán köz tisztelet s becsülésben állanak s ezek mind a polgárság körében előkelőbbeknek tartandók, miért is ezek úgy öltözködhetnek mint a bel tanácsbeliek. Ezeknek feleségeik — ha kik alsóbb osztályból származottak — kivételt kell hogy tegyenek a konty, fátyol és a hajólkötő viselésében, s ebben általában senki se excedáljon, mert különben az ily

merénylet olyanoknál, kik valamely hivatalt viselnek, ennek elvesztésével fog büntettetni, ha pedig ezek céhben lévő kereskedők vagy iparosok, üzletük folytatásától fognak eltartatni mindaddig, míg ezen rendeletnek alá nem vetik magukat.

A mi a kultánácsbeliek második fajtát illeti, kik csupán egyszerű iparosok, vagy alsóbb rangúak, ezek a következő módon ruházkoznak:

Egy ily kultánács tag készítheteti ruházatát sötétszínű angol vagy hollandi posztóból, s a ki vagyonosabb, hordhat kabátján öntött ezüst gombokat is, azonban a zsinórzat csak egyszerű selyem lehet minden ezüst vagy arany ékítmény nélkül. A kabát oly hosszú legyen, mint a beltanácsbelieké. Az öv selyemmel vegyített fonalból vagy cernából legyen minden ezüst vagy réz díszítmény nélkül. A főveg legyen cobolyból, de nem finom. Csizmája vörös vagy fekete színű kordoványból legyen, de sarkantyut viselnie tilos. Ezen felül, ha az illetőnek vagyoni állása megengedi viselhet róka háttal bélelt ködmönt is.

Az ezen osztályhoz tartozó kultánácsbeliek neje viseljen selyem, vagy cernával szépen kivarrott főkötőt, ez azonban arany vagy ezüst szálakkal ékített nem lehet. Kontyot szabadon nem viselhetnek, hanem bekötött fövel járjanak. Ha azonban ily nő születésére nézve nem az első fajú osztályból való, úgy nem viselhet csipkével ékített fátyolt sem, hanem csak szép patyolat vagy másféle fátyolt tűzzön fejére s ezt hátul kösse meg a szokott módon, hordhat még fején coboly kalapát is. Az ingvál legyen patyolat vagy fátyolból, a gallér mindjárt a nyak alatt szép fekete selyem szalaggal legyen megkötve, de csipke ne legyen rajta. Az ingvál alatt fekete préles vászon legyen, de kézelőt viselni tilos. A fűzővél vagy derék lehet selyem kelméből, s lehet rajta egy sor arany vagy ezüst csipke, vagy pedig négy sor keskeny szalagocskával díszíthetik. A szoknya lehet tafota vagy selyem posztóból, melynek alja szép széles arany vagy ezüst szegélylyel lehet díszítve. Az öv lehet selyem is, hanem minden ékítmény nélkül. Állásukhoz mérten hordjanak piros vagy fekete kordovány csizmát. A téli felöltő lehet sötét színű finom posztóból, hanem minden díszítmény nélkül, s nagyon hosszú ne legyen.

Az ezen osztályhoz tartozó kultánácsbeliek fiait atyjok állásához mérten ruházkoznak, minden arany vagy ezüst dísz nélkül, szerényen, főlegük ne legyen cobolyból, hanem csak nyusztból, csizmájok pedig legyen fekete, de sarkantyú nélkül.

Ezen kultánácsbeliek leányai a következőképp ruházkoznak: Hajukat szépen fonják be s azt vagy tegeék fejükön koszoruba, vagy pedig teteszés szerint hordhatják hátukon lebecsátva is. Fejükre illeszthetnek szép széles paszomántot — a vagyonosabbak ezen kívül használhatnak fejükön igaz gyöngyöt is — ellenben a szegényebbek csak hamisat, viseljenek továbbá fejükön egy szép koszorút, a vagyonosabbak hátul lefüggő arany, ezüst, emezek pedig selyem szalagot, úgy szintén az előbbieket ezüst, az utóbbiak pedig selyem övet. Egyéb öltözetükben alkalmazkoznak mindenben anyjukhoz.

A városi hatóság örködjék szigoruan a felett, hogy az illetők az itt előirt szabályrendeletet megtartsák, a kik ezzel ellenkeznek, előbb intesenek meg háromszor, s ha kereskedők vagy iparosok, tiltassanak el üzletüktől mindaddig, míg ezen rendőri szabályzatnak magukat alá nem vetik.

3-or Következnek a templomszolgák, iparosok, kisárusok és az alsóbb rendű polgárok. Ezeknek öltönyeiket sötét violaszínű hollandi posztóból készíljenek csupán egyszerű selyem zsinórzattal minden arany s ezüst ékítmény nélkül. Fővegük nyusztból, övük festett fonalból, csizmájuk pedig fekete bőrből készült legyen. Ködmöntük lehet rókaháttal bélelt.

Az alóbb rangúak adják az istennek a kellő tiszteletet, alázzák meg magukat, s készíttessék öltönyeiket erős radványi, vagy az ugynevezett remek posztóból s ködmöntüket béleljék farkasbőrrel vagy másféle béléssel.

Feleségeik szintén öltözködjének tisztességesen s szerényen, fejüket kössék be patyolat, vagy az alsóbb rangúak fehér keszkenővel s ez alatt viseljenek küzősleges fehér főkötőt. Mellényük

legyen finom posztóból, de minden arany vagy ezüst dísz nélkül s legfeljebb selyem zsinórzattal vagy szalaggal lehet ékítve. Az ing szép vászonból legyen, szerényen és tisztességesen készített, a gallér pedig szorosan legyen megkötve, de szalag nélkül. A szoknya legfeljebb finom posztóból készült legyen, keskeny selyem vagy pamut csipkékkel ékített. A gyermekek szülei ruházatához alkalmazkodjanak.

A leányok hamis gyöngyökből, vagy bársonyból készült ékítményt viseljenek fejükön s egy szép koszorút, a szallag azonban selyem lehet; topánja fekete vagy legfeljebb piros bőrből legyen, sárgát viselni tilos.

Mivel azonban ezen rendeletben nincs minden részletesen s elég világosan felsorolva, azért főképp a céhmestereknek szigorúan meg kell hagyni, hogy saját céhbeli alárendeltjeik ruházatkódására ügyeljenek, s tiltsák meg szigorúan a mesterinasoknak a sárga csizma és sarkantyú viselését. — Ügyeljenek egyúttal a legényekre is, hogy lehetőleg egyszerű ruházódjanak, mert ellen esetben öök, háromszöri sikertelen megintés után, mesterségük gyakorlatát fogják eltüntetni s pénzbírsággal büntetettetni.

4. A köznép, mint sörfőzők, munkások, zselérek és napszámosok, remek, vagy egyéb egyszerűbb posztóból, melynek színe lehet tetszés szerinti — készítsék a dolmányt, mentét és nadrágot, melyeknek zsinórzata s a gombok festett cérna vagy pamutból legyenek. A dolmány bélése bőr helyett erős vászon, s elől morva posztó legyen. A mente azonban fehér báránnyal legyen prémezve s kibélelve. Kalapjuk pedig a kalaposok által készített fekete gyapjuból legyen. Csizmájuk fekete, kecske, borjú vagy marhabőrből, de nem kordovánból készült legyen.

Ezeknek feleségeik szoknyaikat szintén olyan posztóból készítsék, mint férjeik, mellényök szintén posztó s egészen rövid legyen, fejük kendővel bekötve s ez alatt egyszerű vászon főkötő. — A ködmön rövid legyen, s úgy legyen bélelve mint a férfiaké, csizmájuk is olyan legyen. A gyermekek alkalmazkodjanak szülei viseletéhez. Ha valaki ezen osztályból nem alkalmazkodik ezen szabályokhoz, először a városi rendmester által megintetik, második esetben a városi drabbant által az őt meg nem illető ruhadarab róla nyilvánosan lehuzatik, s harmadszor ezen felül nyilvánosan s példásan megbüntetik.

5. A cselédség ruházatát illetőleg rendeltetik: A kocsisok dolmánya remek posztóból készült s erős vászonnal alábélelt legyen, a mente hasonló posztóból s fehér báránnyal legyen prémezve s bélelve, csizmájuk magas, kalapjuk s övök fekete gyapjuból készült legyen. — A szolgáló leányok szoknyái remek posztóból, mellényök rövid s egyszerű posztóból legyen pamut vagy legfeljebb félselyem zsinórzattal szegélyezve. A ködmön se legyen drága posztóból s legfeljebb remekből s fehér vászonnal bélelt s körülprémezett. Ingök tisztességes vászonnal de a gallér ne legyen ki varrott. Piros vagy korlován csizmát hordani tilos, s csak kecske, borjú vagy marhabőrből készült fekete színűt hordhatnak.

Ezen szabályrendelet a templomokban három nyelven lesz felolvasandó s azután a céheknek is kiosztandó, hogy senkinek se legyen azon kifogása miszerint nem olvasta, vagy meg nem értette, s ez után szigorú büntetés terhe alatt a legközelebbi husvét ünnepéig életbe lesz léptetendő.

Eperjesen, február 25-én az 1708. évben. A felsőbb hatóság rendeletéből kihirdettetett Flaidenreich János városi aljegyző által.

Ugyanezen alkalommal bátorodom e helyütt Eperjes szab. kir. város és vidékünk mindazon igen tisztelt lakóit megkeresni, kik városunk egykori politikai, társadalmi, művelődés történeti vagy ipar-kereskedelmi állására vonatkozó eredeti oklevelek, hiteles másolatok, vagy egyéb régi jegyzetek birtokában volnának, miszerint erről engem értesíteni s illetőleg azokat velem közölni sziveskednének, hogy így a netán elszórtan meglevő fontosabb adatokat is felhasználhassam városunk monographiájának megírásánál.

Eperjesen, april 15-én az 1878-ik évben. Lasztkay László, kir. főgymnasiunai tanár.

Közigazgatási rendszet.

Irta dr. Fekete Gyula, kir. törvényszéki bíró. (Folytatás.)

Poroszországban a szövetségi iptörvény 42. és 59. §§. szerint a nyilvános előadások és mutatók iparszerű gyakorlásához akár állandóan egy helyen vagy csak átmenetileg és helyváltoztatással történjék, a rendőrhatalóság engedélye, mint mindenütt szinte követeltetik. Az engedély csak törvényes okok alapján tagadható meg. Recursus joga megengedve. Honosak az igazolási jegyek is, melyeket a nem illetőségi hatóságok állítanak ki s megtagadhatják, ha a kerület viszonyainak megfelelő ily engedélyek már megadtak. Maga az eredeti iparengedély csak az engedélyező hatóság kerületén belül érvényesíthető, más helyekre való kiterjesztéséhez az illetékes hatóság beleegyezése szükséges. A birtokos köteles igazolványát magánál tartani, s ha köve-

teltetik felmutatni. Helyettesek által ez ipar nem gyakorolható. Vezetők tartásához különös engedély nyerendő. Gyermekek 14 éven alól engedélyt nem nyerhetnek.

Austriában 1795. óta számos rendelet szabályozza az ügyet. Mindenkor a legszigorúbb rendőri felügyelet parancsoltatott, de magában a fővárosban igen lazán gyakoroltatott. Austriának van kimerítő és szigorú joga, de gyenge igazgatása, Angolországban sok ügy még szabályozva sincs, de annál erősebb az igazgatás a központosítási törekvés óta. Amerikának se joga sem igazgatása. Viaszidom gyűjtemények és panorámákra nézve az 1810. júli 13-ki rendelet azt határozta, hogy csak előleges alapos vizsgálat után nyithatassanak meg a közönségnek. A népekes ügy Bécsre nézve ujjolag 1851-ben szabályoztatott. Ily egylet tagja csak az lehet, ki hatósági engedélyt nyert, mely csak bécsi illetőségű, más foglalkozásra képtelen, zenészeti műveltséggel bíró s erkölcsös egyénnek adható meg. Szerepel azonban elég sarlatán, idegen, aljas jellemű s hadképes egyén. A tagok kora, száma meghatározva, nők kizárattak. Az előadások előlegesen bejelentendők s csak engedélyezett darabok adathatnak elő. A köldus zenészek ügyét az 1821. május 9-ki udv. rendelet szabályozza. Hazai jogunk ez ügyben hiányos. Emelítésre utalt az 1868. sept. 6-ki belügyministeri rendelet.

III. A nyilvános táncmulatságok és éjjeli zenék rendőri joga. A tánc egyike a legjobb felvidámító eszközöknek és a mértékletesség határain belül egyúttal kitűnő gymnastikai gyakorlat. Az ügyesség és hajlékonyság teljes kifejtéséhez lényegesen szükséges eszköz s egyúttal fontos nevelési momentum. Nemesak a mozgásbani biztosságot és ékességet, hanem a kedély vidámságát is mozdítja elő. Az ókori népek Lucian szerint nagy szenvedélyvel táncoltak. Bennünket e kérdés e helyt csak a nyilvános táncmulatságok formájában rendőri szempontból érdekelvén, tanulmányozzuk az ügy rendőri természetét. Szép és fontos feladata a törvényhozásnak a nyilvános táncmulatságok rendezésénél. A feladat fontos, mert nagy közérdekű védelméről van itt szó. Mentül könnyelműbb, élvágyóbb, durvább valamely nép, vagy annak egyes osztályai, annál erőteljesebb kifejezést fog nyerni az állam rendőri hatalma. Egy pillanatra újra a sirból feltámadni látszik a rendőri korszak végtelen hatalma, amidőn az állam óvó, gyámkodó befolyásának gyakorlati érvényesülését egész néposztályokkal szemben oly téren szemléljük, hol a legbensőbb személyi szabadság korlátozása hajtatik végre. Az állam bezárhatja a nép elől a vigalmak templomának kapuját! Igen az összes európai népekkel korlátoztatnak s szigorúan ellenőriztetnek a népvigalmak s különösen ezek, mert a közérkölcösségnek még oly fokán állanak némely osztályok mindenütt, hogy ama rendőri befolyás, bár alkotmányos korlátok alapján, sehol sem nélkülözhető. Egyébiránt durvaság, kicsapongás, szilajság, dölyf, önzés negédeség, elbizakodottság soha teljesen kiirtható kórok édes testvérekkel a tudatlansággal nem lévén: a rendőri ellenőrzést s általában befolyást e téren is megőrik. Népszokások, politikai életviszonyok, osztályszellem s speciális helyi állapotok mind megannyi nagy tényeket, melyeket a rendőri eljárás és jogrendezésnél figyelembe kell venni.

A táncmulatságok illetőleg különbség teendő nyilvánosok és zártkörűek között, jogi szempontból a jogegyenlőség korában más osztályozás nem képzelhető. A törvény csak az elsőkről általában rendelkezék, de magát az ügyet a helyi rendészeti hatóságokra bizza, melyek békés időkben a művelt osztályok ezen vigalmaiba ne avatkozzanak, miután erkölcsi és biztonsági törvények megsértése ezektől nem várható, legelőbb tehát egyszerű bejelentésre kényszeríthetnek, veszélyes időkben azonban politikai sőt hygienikus szempontból is a törvény általános parancsa ezekre is kiterjesztendő, mi a dolog természetéből következik. Ezen felfogás teljesen megfelel a szabadság érdekeinek, de egyúttal sérelmet a rendőri hatalom tekintetében sem tartalmaz, mert kivételt nem tűrő szabály marad mindenkor, miszerint a mindent látó és halló rendőr bárki által is rendezett nyilvános összejövetelek helyiségeiben, ha nyilvánosak megjeljenek. A rendőr bölcsességére kell bízni, mikor tartsa szükségesnek valamely közhelyeni megjelenését. Ha ez nem így lenne, legveszélyesebb gyülekezetek hatósági ellenőrzés hiányában táncvigalmak palástja alatt megtartathatnának. Nálunk míg állami rendőrségünk nem lesz, nem egy testrésze a világhódító szlávságnak, fog közbiztonságunk rovására táncolni! A zártkörű táncvigalmakhoz a rendezetnek rendszerint semmi köze, ezen összejövetelek a házszentéjgő őltalma alatt állanak. Mindamelllett tiltott napokon a vallásosság érdekeinél fogva magán táncvigalmak sem tarthatók meg. A vallásos élet érdekében hozott törvények mindenki ellen egyenlő szigorral hajtandók végre, mint mások s ha megsértetnek az előjárók, ezek hiányában a társulat tagjai felelősek. A nyilvános táncmulatságok hazánkban jóléti, politikai, erkölcs-vallásos s biztonsági okoknál fogva szigorú rendőri ellenőrzést s figyelmet követelnek. A számtalan dobra vert nemesi jószágok birtokosaitól megtanulta néptünk a számítást nélkülöző gondolkodást. Az irni és olvasni nem tudót vezetni kell mint gyermeket. Még a rendőri kényszer ennél szük-

séges, a művelt osztályáról jogtalan. Hogy a túlságos számú egyházi ünnepek által terjesztett restséget, a megtanult s megszokott pazarlasi hajlamot rendőri uton is kiirthassuk, a mennyiben ily eszközök által megengedhető, hogy a szokásos embermészárlásokat legalább meggyéríthessük: a táncvigalmi engedélyezésekkel igen fősvényen kell eljárunk, melyek mindenkor, valahányszor visszavételétől lehet tartani megtagadandók. Jogosulatlanul megtartott nyilvános táncmulatságok megtartásáért első sorban a korcsárosok felelősek. Zavargós viszonyok tartama alatt általános s feltétlen lehet a tilalom. A népvigalmak ezen neménél a megadóztatás soha nem helyesíthető, márcsak a jövő boldogság egyenes adója maradna hátra. (Vége következik.)

Eperjesi Széchenyi-kör.

Az „Eperjesi Széchenyi-kör“ ideiglenes bizottsága f. hó 17-én tartá zárulását Berzeviczy Tivadar elnöke alatt, melyen a bizottsági tagok szép számmal jelentek meg.

Elnök megnyitván az ülést jelenti, hogy az alapszabálytervezet a nmlt. m. kir. belügyministeriumnak f. h. 5-én 10,737. sz. alatt kelt leirata szerint minden változtatás nélkül a bemutatási záradékkal elláttattak. Az alakulás ideje itt van annál is inkább, mert előbbi megállapodásaink értelmében az alakuláshoz szükséges nem száz, de 149 rendes s alapítótaggal birunk a családtagokon felül.

Elnök fölhívására az ideigl. bizottság fontolóra véve a dolgot az alakuló közgyűlés legalkalmasabb napjára april 28-át találta, mely nap délutáni 3 órájára tűzetett ki a közgyűlés megtartása a városház termében.

A közgyűlésre minden eddig belépett alapító s rendes tag személyenkint kap az ideigl. bizotts. elnök s jegyző aláírásával ellátott meghívót. A közgyűlés tárgyaiul kitűzetnek:

1. Az alapszabályok fölolvása.
2. Az eddig belépett tagok névszerinti fölolvása.
3. Az alapszabályok 29. §. rendelkezése szerint a kör vezértisztviselőinek, a 66. §. értelmében a szakválasztmányok tisztviselői- s tagjainak s végre az igazgató választmány négy tagjának megválasztása.
4. A f. évben megtartandó rendkívüli közgyűlés napjának kitűzése.

Különfélék.

Necrolog. F. hó 14-én meghalt mnizseki Hellner Károly h. ügyvéd élete 68-ik évében hosszabb s súlyos betegség után. A temetés nagy részvét mellett ment végre. A boldogult a helybeli takarékpénztár igazgatóságának egyik buzgó tagja volt, mely pénztárat a gázszobogó kitérésével s egy szép koszorúval róta le az elhunyt iránti kegyelet adóját. Béke hamvaira!

Az „Eperjesi önkényes tüzoltó egyesület“ javára f. hó 13-án a városi nagy táncteremben rendezett sétahangverseny bruttó bevétele:

a) bemeneti jegyek elárulásából	70 frt
b) felülfizetésekből	7 „
Összesen	77 frt

Ezen összeghez a következő nagyrédemű pártfogók járultak: Péchy Zsigmond ur 4 forinttal; Sztankay Lászlóné urnó 1 frttal; Kolosy Miklós ur 1 frttal s Moldoványi G. ur 1 frttal, mely nagylelkűségükért fogadják ezen jótékony egyesület hálás köszönetét.

Megyének jobboldali ellenzéki képviselői az ünnepek alatt körünkben időzván, nyilatkozatot intéztek választóikhoz, melyben a független szabadelvű párt és jobboldali ellenzék fuzója, s illetőleg az „egyesült ellenzék“ létrejötte alkalmából az új pártalakulás motívumait előadják s álláspontjukat jelzik.

Hangsúlyozva van e nyilatkozatban, hogy az új párt programja megengedi, miszerint a jobboldali ellenzék tagjai eddig vallott elveiket továbbra is fentartásák.

A konstantinápolyi inségesek részére folyamatban levő könyörödmánygyűjtésre nézve szép példát adott *Bornemisza Ferencz*, tapolyi járási szolgabíró, ki járása területén 69 frtot gyűjtött e nemes célra. Ezen tekintélyes összeg nagy részét a szegénysorsú nép néhány krajcáros adományai képezik, mi egyrészt az eljáró tisztviselő buzgalomáról tanuskodik, másrészt pedig fényes bizonyítéka annak, hogy a mi köznépünk is élénk részvét és rokonszenyvel viseltetik a szerencsétlen török nemzet iránt.

Uj gép az emberek becsületességételére. Bécsben egy amerikai gépet mutattak be legközelebb a kereskedelmi és iparkamara helyiségében. Ez egy számszerművel ellátott pénztár, állásjelző és ellenőrző, mely emeltyű szerkezettel felé hatva nyugtát ad a befizetett összegekről, lefelé pedig egy végnélküli papírszalagra, ugyanazon összeget feljegyezi, úgy hogy ha az üzlet bezárásával a háznak feje a gép alsó részét felnyitja, a lenyomott számokat összeadja ennek a pénztárban levő összeggel egyezni kell.

Folytatása a mellékleten.

Érde- kedden, n- hölgyek, k- vatoriumba- énnékökbe- lentékenye- fognak köz- mely e lap- zékkel van- zenekedvel- e napokban- ügyének le- tékát adta- csak szóva- látogatand- műélvezete- van alkalm- A hel- lete szabály- kedden reg- mében, —- moló ezen- tagokon kiv- lévén meghi- kat, kik táj- szerűsége e- ködése felöl- Szerk- gesek javár- mely összeg- házipénztár- Bokor- elején szá- megnyitni. Jóték- jövő vasár- úr leány- teremben. I- riálni s meg- vedelme az- fordítatni. A Sze- közgyűlést- tárgya a so- nak kérdése- koztatja a- kiküldött vá- más helyen- Rendő- évről szóló- kezd érdeke- „Már- nek bátor- rendőrség- hozási szab- Ezen- megye/rend- tását megk- tenem azon- rendőri ügy- mint ezt for- Ezen- köttetésben- és rendőri- ségének me- lehet segíte- hol hatékony- kihágások r- zelők eljár- A me- kitüntető k- tekintetes t- teni: 1. Elő- a tettes ki- 2. Gy- ben a tette- 3. Ver- sek kipuhat- 4. Vél- gyilkosokat- 5. Fel- kiderített- 6. Egy- tett 77. Tüzese- sen 120. — Statur- felgyűjtő k- sága miatt- 8. Nag- derített- 9. Elf- honvédek sz- 10. Az- napszámos- 11. A- A 33- személyzet- külszolgálat- és így egy- A nap- 191 napot- és 76 1/2 éje- Fenyít- A sziv- az eldobott- forgalma és- az alig ism- foglalkozik,

legyen finom posztóból, de minden arany vagy ezüst dísz nélkül s legfeljebb selyem zsinórzattal vagy szalaggal lehet ékítve. Az ing szép vászonból legyen, szerényen és tisztességesen készített, a gallér pedig szorosan legyen megkötve, de szalag nélkül. A szoknya legfeljebb finom posztóból készült legyen, keskeny selyem vagy pamut csipkével ékített. A gyermekek szülei ruházatához alkalmazkodjanak.

A leányok hamis gyöngyökből, vagy bársonyból készült ékítményt viseljenek fejükön s egy szép koszorút, a szallag azonban selyem lehet; topánja fekete vagy legfeljebb piros bőrből legyen, sárgát viselni tilos.

Mivel azonban ezen rendeletben nincs minden részletesen s elég világosan felsorolva, azért főképp a céhmestereknek szigorúan meg kell hagyni, hogy saját céhbéli alárendeltjeik ruházatkódására ügyeljenek, s tiltsák meg szigorúan a mesterinasoknak a sárga csizma és sarkantyú viselését. — Ügyeljenek egyúttal a legényekre is, hogy lehetőleg egyszerűen ruházkodjanak, mert ellen esetben öök, háromszori sikertelen megintés után, mesterségük gyakorlását fognak eltiltatni s pénzbírsággal bünteteni.

4. A köznép, mint sörfőzők, munkások, zselérek és napszámosok, remek, vagy egyéb egyszerűbb posztóból, melynek színe lehet tetszés szerinti — készítsék a dolmányt, mentét és nadrágot, melyeknek zsinórzata s a gombok festett cérna vagy pamutból legyenek. A dolmány bélése bőr helyett erős vászon, s elől morva posztó legyen. A mente azonban fehér báránnyal legyen prémezve s kibélelve. Kalapjuk pedig a kalapok által készített fekete gyapjuból legyen. Csizmájuk fekete, kecske, borjú vagy marhabőrből, de nem kordoványból készült legyen.

Ezeknek feleségeik szoknyáikat szintén olyan posztóból készítsék, mint férjeik, mellényök szintén posztó s egészen rövid legyen, fejük kendővel bekötve s ez alatt egyszerű vászon főkötő. — A ködmön rövid legyen, s úgy legyen bélelve mint a férfiaké, csizmájuk is olyan legyen. A gyermekek alkalmazkodjanak szülei viseléséhez. Ha valaki ezen osztályból nem alkalmazkodik ezen szabályokhoz, először a városi rendőrmester által megintetik, második esetben a városi drabbant által az őt meg nem illető ruhadarab róla nyilvánosan lehuzatik, s harmadszor ezen felül nyilvánosan s példásan megbüntetik.

5. A cselédség ruházatát illetőleg rendeltetik:

A kocsisok dolmánya remek posztóból készült s erős vászonnal alábélelt legyen, a mente hasonló posztóból s fehér báránnyal legyen prémezve s bélelve, csizmájuk magas, kalapjuk s övök fekete gyapjuból készült legyen. — A szolgáló leányok szoknyái remek posztóból, mellényök rövid s egyszerű posztóból legyen pamut vagy legfeljebb félselem zsinórzattal szegélyezve. A ködmön se legyen drága posztóból s legfeljebb remekből s fehér vászonnal bélelt s körülprémezett. Ingök tisztességes vászonból de a gallér ne legyen kivarrt. Piros vagy kordován csizmát hordani tilos, s csak kecske, borjú vagy marhabőrből készült fekete színűt hordhatnak.

Ezen szabályrendelet a templomokban három nyelven lesz felolvasandó s azután a céheknek is kiosztandó, hogy senkinek se legyen azon kifogása miszerint nem olvasta, vagy meg nem értette, s ez után szigorú büntetés terhe alatt a legközelebbi husvét ünnepéig életbe lép tetendő.

Eperjesen, február 25-én az 1708. évben. A felsőbb hatóság rendeletéből kihirdetett Flaidenreich János városi aljegyző által.

Ugyanezen alkalommal bátorodom e helyütt Eperjes szab. kir. város és vidékünk mindazon igen tisztelt lakóit megkeresni, kik városunk egykori politikai, társadalmi, művelődés történeti vagy ipar-kereskedelmi állására vonatkozó eredeti oklevelek, hiteles másolatok, vagy egyéb régi jegyzetek birtokában volnának, miszerint arról engem értesíteni s illetőleg azokat velem közölni sziveskednének, hogy így a netán elszórtan meglévő fontosabb adatokat is felhasználhassam városunk monographiájának megírásánál.

Eperjesen, április 15-én az 1878-ik évben.

László László,
kir. főgymnasiai tanár.

Közigazgatási rendszet.

Irta dr. Fekete Gyula, kir. törvényszéki bíró.
(Folytatás.)

Poroszországban a szövetségi ipartörvény 42. és 59. §§. szerint a nyilvános előadások és mutatók iparszerű gyakorlásához akár állandóan egy helyen vagy csak átmenetileg és helyváltoztatással történjék, a rendőrhatalom engedélye, mint mindenütt szinte követeltetik. Az engedély csak törvényes okok alapján tagadható meg. Recursus joga megengedve. Honosak az igazolási jegyek is, melyeket a nem illetőségi hatóságok állítanak ki s megtagadhatják, ha a kerület viszonyainak megfelelő ily engedélyek már megadatnak. Maga az eredeti iparengedély csak az engedélyező hatóság kerületén belül érvényesíthető, más helyekre való kiterjesztéséhez az illetékes hatóság beleegyezése szükséges. A birtokos köteles igazolványát magánál tartani, s ha köve-

teltetik felmutatni. Helyettesek által ez ipar nem gyakorolható. Vezetők tartásához különös engedély nyerendő. Gyermekek 14 éven alól engedélyt nem nyerhetnek.

Austriában 1795. óta számos rendelet szabályozza ez ügyet. Mindenkor a legszigorúbb rendőri felügyelet parancsoltatott, de magában a fővárosban igen lazán gyakoroltatott. Austriának van kimerítő és szigorú joga, de gyenge igazgatása, Angolországban sok ügy még szabályozva sincs, de annál erősebb az igazgatás a központosítási törekvés óta. Amerikának se joga sem igazgatása. Viaszidom gyűjtemények és panorámákra nézve az 1810. júli 13-ki rendelet azt határozta, hogy csak előleges alapos vizsgálat után nyitathassanak meg a közönségnek. A népekes ügy Bécsre nézve ujjal 1851-ben szabályoztatott. Ily egyet tagja csak az lehet, ki hatósági engedélyt nyert, mely csak bécsi illetőségű, más foglalkozásra képtelen, zenészi műveltséggel bíró s erkölcsös egyénnek adható meg. Szerepel azonban elég sarkatlan, idegen, aljas jellemű s hadképes egyén. A tagok kora, száma meghatározva, nők kizárattak. Az előadások előlegesen bejelentendők s csak engedélyezett darabok adathatnak elő. A köldus zenészek ügyét az 1821. május 9-ki udv. rendelet szabályozza. Hazai jogunk ez ügyben hiányos. Említésre méltó az 1868. sept. 6-ki belügyministeri rendelet.

III. A nyilvános táncmulatságok és éjjeli zenék rendőri joga. A tánc egyike a legjobb felvidámító eszközöknek és a mértékletesség határain belül egyúttal kitűnő gymnastikai gyakorlat. Az ügyesség és hajlékonyság teljes kifejtéséhez lényegesen szükséges eszköz s egyúttal fontos nevelési momentum. Nemesak a mozgásbani biztosságot és ékességet, hanem a kedély vidámságát is mozditja elő. Az ókori népek Lucian szerint nagy szenvedélyvel táncoltak. Bennünket e kérdés e helyt csak a nyilvános táncmulatságok formájában rendőri szempontból érdekelvén, tanulmányozzuk az ügy rendőri természetét. Szép és fontos feladata a törvényhozásnak a nyilvános táncmulatságok rendezésénél. A feladat fontos, mert nagy közérdekek védelméről van itt szó. Mentül könnyelműbb, élvágyóbb, durvább valamely nép, vagy annak egyes osztályai, annál erőteljesebb kifejezést fog nyerni az állam rendőri hatalma. Egy pillanatra újra a sirtől feltámadni látszik a rendőri korszak végtelen hatalma, amidőn az állam óvó, gyámkodó befolyásának gyakorlati érvényesülését egész néposztályokkal szemben oly téren szemléljük, hol a legbensőbb személyi szabadság korlátozása hajtatik végre. Az állam bezárhatja a nép elől a vigalmak templomának kapuját! Igen az összes európai népekénél korlátoztatnak s szigorúan ellenőriztetnek a népvigalmak s különösen ezek, mert a közérkölcseknél még oly fókán állanak némely osztályok mindenütt, hogy ama rendőri befolyás, bár alkotmányos korlátok alapján, sehol sem nélkülözhető. Egyébiránt durvaság, kicsapongás, szilajság, dölly, önzés negédség, elbizakodottság soha teljesen kiüríthető kórok édes testvérekkel a tudatlansággal nem lévén: a rendőri ellenőrzést s általában befolyást e téren is megőrkítik. Népszokások, politikai életviszonyok, osztályszellem és speciális helyi állapotok mind megannyi nagy tényező, melyeket a rendőri eljárás és jogrendezésnél figyelembe kell venni.

A táncmulatságok illetőleg különbség teendő nyilvánosok és zártkörűek között, jogi szempontból a jogegyenlőség korában más osztályozás nem képzelhető. A törvény csak az elsőkről általában rendelkezék, de magát az ügyet a helyi rendészeti hatóságokra bizza, melyek békés időkben a művelt osztályok ezen vigalmaiba ne avatkozzanak, miután erkölcsi és biztonsági törvények megsértése ezektől nem várható, legfeljebb tehát egyszerű bejelentésre kényszeríthetnek, veszélyes időkben azonban politikai sőt hygienikus szempontból is a törvény általános parancsa ezekre is kiterjesztendő, mi a dolog természetéből következik. Ezen felfogás teljesen megfelel a szabadság érdekeinek, de egyúttal sérelmet a rendőri hatalom tekintetében sem tartalmaz, mert kivételt nem tűrő szabály marad mindenkor, miszerint a mindent látó és halló rendőr bárki által is rendezett nyilvános összejövetelek helyiségeiben, ha nyilvánosak megjelenhetik. A rendőr bölcsességére kell bízni, mikor tartsa szükségesnek valamely közhelyeni megjelenését. Ha ez nem így lenne, legveszélyesebb gyülekezetek hatósági ellenőrzés hiányában táncvigalmak palástja alatt megtartathatnának. Nálunk míg állami rendőrségünk nem lesz, nem egy testrésze a világhódító szilajságnak, fog közbiztonságunk rovására táncolni! A zártkörű táncvigalmakhoz a rendezésnek rendszerint semmi köze, ezen összejövetelek a házszelettség oltalma alatt állanak. Mindamelllett tiltott napokon a vallásosság érdekében fogva magán táncvigalmak sem tarthatók meg. A vallásos élet érdekében hozott törvények mindenki ellen egyenlő szigorral hajthatók végre, mint mások s ha megsértetnek az előjárók, ezek hiányában a társulat tagjai felelősek. A nyilvános táncmulatságok hazánkban jóléti, politikai, erkölcs-vallásos s biztonsági okoknál fogva szigorú rendőri ellenőrzést s figyelmet követelnek. A számtalan dobra vert nemesi jószágok birtokosaitól megtanulta népünk a számítás nélkülözö gondolkodást. Az irti és olvasni nem tudó vezetni kell mint gyermekeket. Még a rendőri kényszer ennél szük-

seges, a művelt osztályáról jogtalan. Hogy a túlságos számú egyházi ünnepek által terjesztett restséget, a megtanult s megszkokott pazarlási hajlamot rendőri uton is kiüríthassuk, a mennyiben ily eszközök által megengedhető, hogy a szokásos embermészárlásokat legalább meggyéríthessük: a táncvigalmi engedélyezésekkel igen fősvényen kell eljárunk, melyek mindenkor, valahányszor visszaélésektől lehet tartani megtagadandók. Jogosulatlanul megtartott nyilvános táncmulatságok megtartásáért első sorban a korcsárosok felelősek. Zavargós viszonyok tartama alatt általános s feltétlen lehet a tilalom. A népvigalmak ezen neménél a megadóztatás soha nem helyesíthető, márcsak a jövő boldogság egyenes adója maradna hátra.
(Vége következik.)

Eperjesi Széchenyi-kör.

Az „Eperjesi Széchenyi-kör“ ideiglenes bizottsága f. hó 17-én tartá zárulását Berzeviczy Tivadar elnöke alatt, melyen a bizottsági tagok szép számmal jelentek meg.

Elnök megnyitván az ülést jelenti, hogy az alapszabálytervezet a nmlt. m. kir. belügyministeriumnak f. h. 5-én 10,737. sz. alatt kelt leirata szerint minden változtatás nélkül a bemutatási záradékkal elláttattak. Az alakulás ideje itt van annál is inkább, mert előbbi megállapodásaink értelmében az alakuláshoz szükséges nem száz, de 149 rendes s alapítótaggal bírnak a családtagokon felül.

Elnök fölhívására az ideigl. bizottság fontolóra véve a dolgot az alakuló közgyűlés legalkalmasabb napjára ápril 28-át találta, mely nap délutáni 3 órájára tüzetett ki a közgyűlés megtartása a városház termében.

A közgyűlésre minden eddig belépett alapító s rendes tag személyenkint kap az ideigl. bizotts. elnök s jegyző aláírásával ellátott meghívót. A közgyűlés tárgyaiul kitűzetnek:

1. Az alapszabályok fölolvása.
2. Az eddig belépett tagok névszerinti fölolvása.
3. Az alapszabályok 29. §. rendelkezése szerint a kör vezértiszviselőinek, a 66. §. értelmében a szakválasztmányok tisztviselői s tagjainak s végre az igazgató választmány négy tagjának megválasztása.
4. A f. évben megtartandó rendkívüli közgyűlés napjának kitűzése.

Különfélék.

Necrolog. F. hó 14-én meghalt mnizseki Hellner Károly h. ügyvéd élete 68-ik évében hosszabb s súlyos betegség után. A temetés nagy részvét mellett ment végre. A boldogult a helybeli takarékpénztár igazgatóságának egyik buzgó tagja volt, mely pénzüzetet a gázszobogó kifizetésével s egy szép koszorúval róta le az elhunyt iránti kegyelet adóját. Béke hamvaira!

Az „Eperjesi önkényes tüzoltó egyesület“ javára f. hó 13-án a városi nagy táncteremben rendezett sétahangverseny bruttó bevétele:

a) bemeneti jegyek elárulásából	70 ft
b) felülfizetésekből	7 „
Összesen	77 ft

Ezen összeghez a következő nagyrédemű pártfogók járultak: Péchy Zsigmond ur 4 forinttal; Sztankay Lászlóné urnő 1 frrtal; Kolosy Miklós ur 1 frrtal s Moldoványi G. ur 1 frrtal, mely nagylelkűségükért fogadják ezen jótékony egyesület hálás köszönetét.

Megyéink jobboldali ellenzéki képviselői az ünnepek alatt körünkben időzvé, nyilatkozatot intéznek választóikhoz, melyben a független szabadelvű párt és jobboldali ellenzék fűzőja, s illetőleg az „egyesült ellenzék“ létrejötté alkalmából az új pártalakulás motivumait előadják s álláspontjukat jelzik.

Hangsúlyozva van e nyilatkozatban, hogy az új párt programja megengedi, miszerint a jobboldali ellenzék tagjai eddig vallott elveiket továbbra is fentartsák.

A konstantinápolyi inségesek részére folyamatban levő könyörödménygyűjtésre nézve szép példát adott *Bornemiza Ferencz*, tapolyi járási szolgabíró, ki járása területén 69 frrt gyűjtött e nemes célra. Ezen tekintélyes összeg nagy részét a szegénysorsú nép néhány krajcáros adományai képezik, mi egyrészt az eljáró tisztviselő buzgalomról tanuskodik, másrészt pedig fényes bizonyítéka annak, hogy a mi köznépünk is élénk részvét és rokonszenvvel viseltetik a szerencsétlen török nemzet iránt.

Uj gép az emberek becsületességételére. Bécsben egy amerikai gépet mutattak be legközelebb a kereskedelmi és iparkamara helyiségében. Ez egy számszerszámmal ellátott pénztár, állásjelző és ellenőrző, mely emeltyű szerkezettel fel-felé hatva nyugtát ad a befizetett összegekről, lefelé pedig egy végnélküli papírszalagra, ugyanazon összeget feljegyezi, úgy hogy ha az üzlet bezártaival a háznak feje a gép alsó részét felnyitja, a lenyomott számokat összeadja ennek a pénztárban levő összeggel egyezni kell.

Folytatása a mellékleten.

Érdekesen, n. hölgyek, k. vatoriumba énekölke lentékenye fognak köz mely e lap zékkel van zenekedvel e napokban ügyének le tékát adta csak szóva látogatandó művelzetet van alkalm

A hel lete szabály kedden reg mében, — moló ezen tagokon kiv lévén megh kat, kik táj szerúsége é ködése fel

Szerk gesek javár mely összeg házipénztár Bokor elején száno megnyitni.

Jótejk jövő vasárn úr leánynd teremben. rülni s meg vedelme az fordítottatni.

A Sze közgyűlést tárgya a so nak kérdése koztatja a kiküldött vá más helyen

Rendő évről szóló kező érdeke

„Már nek bátorok rendőrség k hozási szab

Ezen megye rende tását megkö tenem azon rendőri ügye mint ezt for

Ezen köttetésben és rendőri k ségének me lehet segíte hol hatékon kihágások r zelők eljár

A me kitüntető k tekintetes t teni:

1. Elő a tettes ki
2. Gy ben a tettes
3. Ver sek kipuhat
4. Vél gyilkosokat
5. Fel kiderítettett
6. Egy tett 77.

Tüzese sen 120. — Statari felgyújtó k sága miatt

8. Nag derítettett 4

9. Elf honvédek sz

10. Az napszamos a

11. A A 33 személyzet külszolgálat és így egyr A ren 191 napot és 76 1/2 éje Fenyit A sziv az eldobott forgalmat cs az alig ism foglalkozik,

Érdekes hangverseny rendeztetik f. hó 23-án, kedden, melyben Schmitzer Sabina és Julia ur-hölgyek, kik kiképeztetésüket a bécsi zene-conservatoriumban nyerték s gyönyörű hegedűjátékuk és énekükkel a múlt év folyamában hazánk legjelentékenyebb városaiban nagy tetszést arattak, fognak közönségünk előtt fellépni. A műsorozat — mely e lapban más helyen olvasható — finom érzékekkel van a zeneirodalom remekeiből választva, s zenekedvelő és műértő közönségünk, mely épen e napokban egy, a művészeteket pártoló egyesület ügyének lelkes fölkarolása által is fényes bizonyítékát adta annak, hogy a művészet iránt nem csak szóval érdeklődik, bizonynyal nagy számmal látogatandja meg az estélyt, melytől méltán oly műélvezetet várhatunk, minőben részesülni ritkán van alkalmunk.

A helyi szegények temetkezési kathol. egy-lete szabályszerű közgyűlését tartja f. hó 23-án kedden reggeli 10 órákor a „fekete sas“ nagy termében, — az egyet 4 havi működéséről beszámoló ezen első közgyűlésre, az alapító és pártoló tagokon kívül (a rendes tagok csoportjaik szerint lévén meghívandók), figyelmessé tesszük mindazokat, kik tájékozást nyerni óhajtanak az egyetel-szerűsége és már eddig is kifejtett jótékony működése felől.

Szerkesztőségünknel a konstantinápolyi insé-gesek javára Both Gyula úr 5 frtot adományozott, mely összeget további elküldés végett a városi házipénztárnak általadjuk.

Bokor József, kassai szinigazg. csak májushó elején szándékozik előadásainak sorát városunkban megnyitni.

Jótékonycélú színelőadás. F. hó 27-én azaz jövő vasárnap színelőadást rendeznek Lőkovic úr leánynevelődjének növendékei a városi tánc-teremben. Mint halljuk, két darab fog színebe kerülni s megjegyezzük, hogy az előadás tiszta jövedelme az önkényes tüzoltó-egylet javára fog fordíthatni.

A Szekeső-parti közbirtokosság f. hó 16-án közgyűlést tartott a városház nagy termében. Fő-tárgya a soóvári kincstári malomgát levágatásá-nak kérdése képezte, mely már jó ideje foglal-koztatja a közbirtokosságot s az ennek kebeléből kiküldött választmányt. A közgyűlés lefolyásáról más helyen kimerítőben szólunk.

Rendőri ügyek. A megyei alispán 1877-ik évről szóló jelentésében ezen cím alatt a követ-kező érdekes adatok foglaltatnak:

„Már mult évi jelentésében azon nézetem-nek batorkodtam kifejezést adni, hogy az országos rendőrség behozatala s a rendőri ügyek törvény-hozási szabályozása égető szükség.

Ezen nézetem nem változott, mert habár e megye rendőri személyzete törekszik nehéz hiva-tását megközelíteni, mégis alaposnak kell kijelen-tenem azon sokszor hallott panaszokat, hogy a rendőri ügyek nem részesülnek oly méltatásban, mint ezt fontos voltuk igényelné.

Ezen bajon azonban csak a szerves össze-köttetésben álló országos rendőrség, rendőri codex és rendőri kihágásokra alkalmas, a nép művel-tésének megfelelő büntetési mód behozatala által lehet segíteni; a mai rendszer mellett azonban, hol hatékony büntetési mód sem áll fenn rendőri kihágások megfenyítésére — az ezen ügyeket kezelők eljárását elnézőbb bírálat alá kell venni.

A megyei rendőrszemélyzet tevékenységét kitüntető következő adatokat van szerencsém a tekintetes törvényhatósági közgyűlésnek előterjesz-teni:

1. Előfordult rablójyilkolási esetek száma egy, a tettes ki nem puhatoltatott.
2. Gyilkolási esetek száma 3. — Két eset-ben a tettesek kipuhatoltattak.
3. Verekedés közbeni emberölés 2, a tette-sek kipuhatoltattak
4. Véletlen haláleset, ide számítván az ön-gyilkosokat is, előfordult 33.
5. Feltőrészel párosult lopások száma 126, kiderítettett 88.
6. Egyszerű lopások száma 106, kiderítet-tett 77.
7. Tüzeset előfordult a megye területén össze-sen 120. — Több kilencceel, mint 1876. évben.
8. Statarialis eljárás, habár a Sznaiko községet felgyújtó kiderítettett — annak testi elmaradott-sága miatt — elő nem fordult.
9. Nagybbszerű kihágások száma 456, ki-derítettett 425.
10. Elfogott szökevény sorhadi kotonák és honvédek száma 24.
11. Az elszökött szökevény cseléd, kötelezett napszamos és mester-segédek száma 129.
12. A ki- és betoloncozottak száma 438.
13. A 33 gyalog, 6 lovas pandurból álló rendőri személyzet a szolgálati könyvek tanúsága szerint külszolgálatban 7636 1/2 napot és 4899 éjet töltött, és így egyre jut 195 1/2 nap és 125 1/2 éj.

A rendőri személyzet a mult évben beteg-en 191 napot és 178 éjet, szabadsággal 96 1/2 napot és 76 1/2 éjet töltött el.

Fenyítve volt 10, kettő elcsapatott*.

A szivarcsutka-ípar. Ki gondolná már, hogy az eldobott szivar-csutkákkal való kereskedés évi forgalma csupán Párisban 250,000 frank. Ezzel az alig ismert iparággal ott mintegy 200 egyén foglalkozik, kik napjában átlag három — negyed-

fél frankot keresnek Munkájukat pedig követke-zőleg végzik. Kora reggel — nyáron már 3 órákor — fölkerednek, sorra járnak a tereket, boulevard-okat és utcákat szorgalmasan fölszedgetve s zedre rakva a talált szivar csutkákat. Összeköt-tetésben vannak a kávéházak és vendéglők pin-céreivel, kiknek havonként bizonyos összeget fizet-nek, a miért összeszedik a szivarvégeket. Mikor már jó esomó szivarvég összegyűlt, akkor össze-darabolják pipadohánynak, csomagokra osztják, s így árusítják el munkásoknak, utcaseprőknek s más eféle embereknek. Az ily dohány nagyon olesó, alig ötödresznyi áru, mint a rendes dohány. Kép-zelhetjük hány szivarvég kell összeszedni, s el-árusítani, hogy a föntemlített 250,000 frank össze-kerüljön.

Mindig friss vajunk lehet, ha a vajat, ugy a mint a kópüloból kijön, tisztára mossuk és jól elkészítjük, jól megszáritjuk, s ezután kis dara-bokra osztjuk, s ezeket fazekakba úgy teszszük be, hogy abban üres tér ne maradjon. A fazekakat egy nagy félig vízzel telt üstbe állítjuk, melyet a forrásig hevítünk. Ha a víz forni kezd, lehűlni engedjük, s a fazekakat kivesszük abból. Az így elkészített vaj 6 hónap mulva is épen oly friss, mintha akkor vették volna ki a kópüloból. A vaj-nak a forró fűrdőbeni olvadása által, az abban netalán még megmaradt sajtrészecskék, oly egé-szen az edény fenekére szállnak, hogy kitünően tisztított vajat kapunk, mely kenyérré is jó, de kitünő a szakácsművészet minden készítményéhez. Távol attól, hogy jóságból veszítsen, ellenkezőleg még nyer abban, s ize sokkal finomabb, mint a közönséges friss vajé. Sőt egészségesebb is lenne mint az utóbbi. Ajánljuk e kisérletet a házi asz-szonyok figyelmébe.

A belügyminister körrendeletileg felhivta az összes központi választmányokat, hogy az ország-gyűlési képviselőválasztók 1879. évre érvénynyel bírándó névjegyzékének kiigazítása céljából szük-séges munkálatokat az 1874. XXXIII. 1875. VI. és 1876. XVIII. törvényekkel által megállapított határidőkben annál pontosabban teljesítsék, mint-hogy e részbeni mulasztásuk a választók jogainak csonkítását is vonhatja maga után. Ez alkalom-al egyúttal kijelenti a miniszter, hogy a név-jegyzékek kiigazítása körül eddigelé fölmerült s az államkincstárból fedezendő költségeket tulságos nagyoknak tartja s azon reményének ad kifejezést, hogy jövőre egyrészt a közreműködésre hivatott honpolgárok hazafias érületének felhasználása, másrészt pedig a takarékoság elvének szigoru al-kalmazása által az államkincstártól csakis az el-kerülhetlenül szükséges költségek fedezésére fog igénybe vétetni.

Speries, den 19. April.

Am 16. l. M. fand im Sitzungssaale des Stadt-hauses eine Generalversammlung des Compossessorates des Szekesőgebietes statt, zu welcher auch die Sebes-Kellmeiser und Scovarer Compossessorats-Mitglieder eingeladen waren.

Den Vorsitz führte der städtische Bürgermeister. Nach Eröffnung der Verathung forderte derselbe die Commission, welche aus dem Schooße des Compossessorates entsendet worden ist, um sich mit dem Arar bezüglich des Ankaufes der Scovärer Mühle ins Einvernehmen zu setzen, auf, über das Resultat dieser Mission Bericht zu erstatten.

Hierauf ergreift Herr v. Szentandrassy, Präsi-dent der Commission, das Wort und berichtet über die Wirksamkeit derselben, und das Ergebnis der gepflogenen Unterhandlungen. Aus diesem Berichte geht hervor, daß die Com-mission und namentlich einzelne Mitglieder derselben keine Mühe scheuten, um ein dem Compossessorate günstiges Ergebnis zu erzwecken. Nach langwierigen Unterhandlungen jedoch, wurde seitens des Arars er-klärt, daß dasselbe in den Verkauf der Scovärer Mühle sammt den dazu gehörigen Aekern nur gegen einen Kaufschilling von 6000 fl. einwillige.

Nun wurde die Frage, was angesichts dieses Ultimatus zu geschehen habe, einer eingehenden Dis-cussion unterzogen.

Desseßhalb Pal stimmt nicht für die Abbrechung der Scovärer Wasserwehre, denn Redner ist über-zeugt, daß diese Maßregel keineswegs bis dorthin ausreichen würde, woher die Ursache der häufigen Ueberschwemmungen herzuleiten sind.

Die Gebirgswässer stürzen mit Wucht hernieder und füllen nicht nur das Flußbett, sondern ergießen sich über die Wiesen, noch eher die fragliche Wehre einen Einfluß auf die Inundation ausüben könnte.

Redner finde überhaupt, daß das einzige Mittel, womit sich die mit den Ueberschwemmungen verbun-denen Uebel beseitigen ließe, in der Säuberung des Flußbettes von den dort befindlichen Weidenauwüchse, an welcher sich Schlamm- und Heuablagerungen bil-den, zu suchen wäre.

Würde dieses Mittel in Anwendung kommen, so würde der Fluß selbst für die tiefere Aushöhlung sei-nes Bettes wirken und hiedurch dem erwähnten Uebel steuern.

Für die Abbrechung der Wasserwehre könne aber Redner um so weniger stimmen, weil er diese geradezu für schädlich halte.

Die Inundation der betreffenden Grundstücke sei nämlich nothwendig, denn ohne eine solche würden die-selben, welche jetzt prächtvolle Wiesen repräsentiren gar

bald zu trockenen sterilen Feldern werden; man würde also durch die geplante Maßregel eben keine Vorzüge, sondern im Gegentheile, nachtheilige Folgen erzielen, welche doch nicht Zweck des Compossessorates sein können.

Dr. W. Mosankhy hält auch dafür, daß eine Inundation der Wiesen wünschenswerth sei; weniger wünschenswerth sei jedoch eine solche zu solchen Zeiten, da sich das Heu eben auf den Wiesen befindet.

Überhaupt sei die Frage, bezüglich des Abbrechens der fraglichen Wasserwehre ein überwundener Stand-punkt, und es handle sich lediglich darum, ob das Compossessorat die Mühle vom hohen Arar für den erwählten Kaufschilling an sich bringen, oder aber den auf die Abbrechung der Wehre bezüglichen Komitats-Beschluß in Ausführung bringen solle.

Podhorányi Nándor hebt hervor, daß die häufi-gen Ueberschwemmungen auf dreierlei Ursachen zurück-zuführen sind, u. zw. 1. auf die Richtung der Nagy-Zároser Waldungen, demzufolge die Sebeswäla leichter und rapider als vordem anzuschwellen pflegt, 2. auf den Umstand, daß das Flußbett des Szekeső so sehr mit Weiden verwachsen ist, daß hiedurch nahezu ein Drittel der ursprünglichen Breite verloren geht und die Anhäufung des Schlammes fortwährend vor sich geht, und schließlich 3. auf die Scovärer Wasserwehre.

Es ist bekannt — fährt Redner fort — daß vor Bestand derselben, die Wiesen was Fruchtbarkeit anbe-langt, nichts zu wünschen übrig ließen.

Seit Einführung derselben seien Tausende wegen der durch dieselbe verursachten häufigen Ueberschwem-mungen verloren gegangen; eine der ersten Aufgaben ist also die Entfernung dieser Wehre und in zweit-r Linie die Säuberung des Flußbettes von den erwähnten Weidenauwüchsen.

Nach Schluß dieser Debatte schien man sich da-hin einigen zu wollen, daß die Frage eine friedliche Lösung erhalte, d. h. die Mühle angekauft werde, spä-ter aber gewann die Ansicht die Oberhand, es sei zweckmäßiger die durch das Comitai beschlossene Ab-brechung der Wehre in Ausführung zu bringen.

Da die Zeit mittlerweile fortgeschritten war und das Feld nur noch von wenigen Compossessoren behauptet wurde, so wurde beschlossen, eine neue, nach den Osterfeiertagen abzuhaltende Generalversammlung einzuberufen, welche über diese Frage zu entscheiden haben wird.

Ein höchst wichtiger Ministerial-erlaß,

Betreffend den Handel mit Spiritus und Spi-rituosien. In Folge Auftrage der Kaiserlichen Handels- und Gewerbekammer behufs Festlegung dessen: „wann der Spiritushandel ein Nebengeschäft der Szeperei- und Gemischtwaarenhändler bilde“, hat das kön. Mi-nisterium für Ackerbau, Handel und Gewerbe folgende Bestimmungen erlassen: Die Material-, Szeperei- und Gemischtwaarenhändler sollen nur soviel Spiritus vor-räthig halten, um dem alltäglichen Bedarf der Ge-meinde entsprechen zu können; es darf ihnen aber nicht als Fehler angerechnet werden, wenn sie weniger verkaufen, als in solchen Geschäften verkauft zu werden pflegt. — Jedes Gemischt- oder Szepereiwaaren-geschäft muß so viel Waare am Lager haben, daß die Menge des in Flaschen zu verkaufenden Spiritus und der Spirituosien, bestimmt als Nebenartikel betrachtet werden könne. — Ferner hat das Ministerium in Folge einer weiteren Anfrage der Kaiserlichen Handels- und Gewerbekammer: „ob es als häuslicher Zweck anzusehen sei, wenn der Grundbesitzer den Spiritus im Großen, d. i. faßweise zu dem Zwecke kauft, um denselben mit Wasser gemischt seinen Arbeitern auszu-folgen“, zur Orientirung den Aufschluß erteilt: „daß der Käufer, wenn er aus den in Großen gekauften Spiritus Brauntwein erzeugt und diesen unter seinen Arbeitern als Getränk vertheilt, durch diese Handlung keine Regalienverfälschung begeht; da er den Braunt-wein nicht ausfälscht, sondern denselben gratis vertheilt und zu einem erlaubten häuslichen Zwecke verwendet. — Der Kaufmann könnte freilich auch den von ihm auf die oben angedeutete Weise erzeugten Brauntwein unter seinen Gehilfen oder seinem Gefinde gratis ver-theilen, allein er verlegt das Regalrecht, wenn er den Brauntwein im Kleinen verkauft, wozu weder er, noch der Grundbesitzer, wenn er nicht zugleich Regalbesitzer ist, berechtigt ist“.

Tagesneuigkeiten.

Die Auferstehungsfeier wird heute in folgender Ordnung begangen. Am Kalvarienberge findet dieselbe zwischen 4 und 5 Uhr Nachmittags statt, um 6 Uhr Abends am Kirchhofe, hierauf um 7 Uhr in der Fran-ziskaner- und schließlich um 8 Uhr in der Pfarrkirche.

Das Bad Szobráncz im Ungváter Komitate wird am 15 Mai eröffnet. Näheres hierüber im Infe-ratherteile.

An unsere Leser. Seit einigen Tagen weiß hier der Generalinspektor der Kronstädter allgem. Verfürsorge-anstalt und erlauben wir uns daher die Aufmerksamkeit des hiesigen Publikums auf die das schönste Ziel der Menschheit, die Nächstenliebe betheiligende Kron-städter allg. Verfürsorgeanstalt zu lenken. Es ist von hoher Wichtigkeit, auf dieses Institut besonders aufmerksam zu machen, durch welche die gegenwärtige und wohlthätige Leistung, den Weg in den Palaß und in die letzte Hütte findet, um das eigene und der Einigen Alter für Zeiten der Erwerbungsunfähigkeit oder möglichen Verarmung, vor drückendem Beihilfen,

durch ein gegen alle Eventualitäten gesichertes Eintommen geschützt zu wissen. Uebrigens bietet einen sprechenden Beweis des tiefgefühlten Bedürfnisses und wohl begründeten Vertrauens, die schon seit 34 Jahren erfreulich zunehmende Theilnahme an dieser edelsten Vorlesung, und empfehlen wir den darauf Reflektirenden, die auf der Inseratenseite befindliche Einladung zur Dursicht.

Konzert-Programm zu dem Dienstag den 23. April 1878 im großen städtischen Saale veranstaltenden Violin- und Gesangs-Konzert. 1. Abtheilung: 1. Durst: Scherzo, unisono für zwei Violinen, vorgetragen von Hrn. Sabine und Julie. 2. Mendelssohn Konzert, erster Satz mit Kadenz für Violine, vorgetragen von Hrn. Sabine. 3. Meyerbeer, Gnadenarie aus Robert der Teufel, gesungen von Hrn. Julie. 4. Viertempo, Konzertstück D-moll, für Violine, vorgetragen von Hrn. Sabine. 5. Veriolk-Ballet-Fantasia für Violine, vorgetragen v. Hrn. Julie. 6. Gumbert „Mein Lied“, gesungen von Hrn. Julie. 7. Leonhard, Militär-Konzert, für Violine, vorgetragen von Hrn. Sabine. 8. Komfy, Das Erwachen des Löwen, unisono für zwei Violinen, vorgetragen von Hrn. Sabine und Julie.

Ein Vater auf dem Thurm. Wozu ein Thurm in der Stadt — abgesehen von den sonstigen unbestrittenen Vortheilen, welche ein solcher bietet — manchmal gut sein kann, hievon gibt folgender Fall ein Beispiel.

Einen angehenden Sohn der Muse (vulgo Schulknabe) überfiel lechthin die Lust die Schule zu suchen, und eine unwiderstehliche Unlust, den Lektionen beizuwohnen. Der junge Mann ging jedoch mit den obligaten Büchern unter dem Arme, um die gewöhnliche Stunde stets regelmäßig vom Hause ab, und so hatte man von dem Gebahren des Abwesenden natürlich keine Ahnung. Endlich wurde aber der Vater auf diesen Umstand aufmerksam gemacht und dieser hatte wieder nichts Eiligeres zu thun, als auf den Thurm hinaufzulaufen, um von diesem erhöhten Standpunkte zu oberviren, wohin denn sein Sohn eigentlich gehen könne um die Zeit der Lektionen zu verbringen. Doch aller dieser Müheaufwand erwies sich als vollkommen erfolglos und hatte bloß das einzige Resultat, daß ein Thurm für pädagogische Zwecke nicht geschaffen ist. — Wahrscheinlich wird es aber auf eine andere praktische Weise gelungen sein, die gewünschte Aufklärung zu erlangen.

Ein frecher Diebstahl, wurde vor einigen Tagen in dem benachbarten Badeorte Jchl verübt.

Wie wir vernehmen, drangen nämlich lechthin zur Nachtzeit mehrere Diebe in den Wirthskeller ein, stülten die dort befindlichen leeren Barfelder Flaschen mit Wein an und speiditen auf diese Weise unbemerkt und unbehindert den Inhalt eines ganzen Fasses auf die Oberwelt.

Man ist den Gaunern noch nicht auf der Spur.

Technische Anstalt für Wirtkerei. Der oberungarische Verein zur Verbreitung des gewerblichen Unterrichtes eröffnet am 1. Mai l. J. in seiner technischen Anstalt für Wirtkerei in Kaschau einen zweijährigen Kurs.

Während dieses Kurjes wird sowohl in der Technik der Wirtkerei und Spinnerei der theoretische, als auch der praktische Unterricht in der Wirtkerei-Industrie, der Appretur und der Bleichkunst erteilt.

An diesem Unterrichte können Jünglinge, welche die vier ersten Klassen der Volksschule oder mehrere Klassen der Bürgerschule mit gutem Erfolge absolviert und ihr sechzehntes Lebensjahr erreicht haben, unentgeltlich theilnehmen.

Jüglinge, die sich zu der Zahlung von fünfzehn Gulden ö. W. per Monat verpflichten, erhalten für diesen Betrag Wohnung und Verköstigung im Vereinshause.

Die Anmeldungen sind bis längstens 30. April l. J. bei dem Centralsekretäre des Vereines (Kaschau, Faulgasse Nr. 49, 1. Stock) zu bewerkstelligen.

Parte Empfindsamkeit. Mehrere Herren befinden sich in einem Rauchkoupé zweiter Klasse. Auf einer Station steigt eine Dame ein, welche zufällig einen der Herren kennt. Die Konversation wird bald sehr lebhaft und die Herren erzählen sehr dekolletirte Anekdoten. Die Dame lacht über jeden „Spaß“ mehr, als alle anderen Insassen des Waggons. Da zieht einer der Herren eine Cigarre aus der Tasche, nebenbei bemerkt, eine feine — und die Dame erröthet plötzlich bis unter die Zügelglocken und murmelt in tiefer Erbitterung: „So bin ich in meinem Leben noch nicht beleidigt worden.“

Classischer Styl. Die anerkanntesten Meister des Leihbibliotheken-Romanstils sind durch einen neuauftauchten „Ritter vom Geiste“ übertroffen. Selbst in ihren berühmtesten Sagen dürften sich diese Herren kaum zu so hohem Fluge gewagt haben, wie der Autor der folgenden poetischen Schilderung, die sich in dem im „Bremer Courier“ veröffentlichten Roman, betitelt „Die Kinder des Glücks“, findet. „... Ihre Stirn war glatt und weiß wie Briefpapier, von dem sich die Augenbrauen wie Striche von schwarzer Tusch auf weißer Marmorplatte abhoben.“

Das zum Vortheile der Operier freiw. Feuerweh am letzten Samstag abgehaltene Promenade-Konzert war nur spärlich besucht.

Tropdem wurde frisch darauf losgetanzt und ließ das Animo nichts zu wünschen übrig.

Das dem Tanze vorhergegangene Konzert-Programm wurde mit Meisterlichkeit durchgeführt und erregte namentlich das Abendständchen von Herfurth

und die feinen, glatten Weisen der noch im Jahre 1740 von Boccherini komponirten, längtverschollenen Menuettmusik lebhaften Beifall.

Für die Rothleidenden in Konstantinopel wurde in unserer Stadt die Summe von 37 fl. ö. W. gesammelt.

Auch im Komitate fanden Sammlungen zu diesem Zwecke statt, welche an manchen Orten von Resultaten begleitet waren, die unter den gegenwärtigen Verhältnissen als sehr befriedigend bezeichnet werden können.

Ein curioses Leichenbegängniß. In einem kleinen Dorfe der Grafschaft Kent in England starb im Sommer des Jahres 1790 die Frau eines Ackermannes in einem ziemlich hohen Alter. „Ihr Mann lud,“ so schreibt ein gleichzeitiges Journal, „Staats-Mistrotto,“ betitelt, „ungefähr fünfzig Personen, um ihr die letzte Ehre zu erweisen. Jeder von den Leichenbegleitern ward mit einer Pfeife und mit Tabak versehen und so ging der ganze Zug rauchend bis zum Grabe. Nachdem der Sarg in die Gruft gefenkt und das gewöhnliche Gebet abgelesen war, warfen Alle, auf ein Zeichen des Wittwers, ihre Pfeifen ins Grab und er selber zum Schlusse ein großes Packet mit Rauchtabak. Die Gründe, womit der Hinterbliebene diese Ceremonie rechtfertigt, waren: daß, da die Verstorbene nie ohne Pfeife und Tabak gewesen, so lange sie gelebt, so wollte er, daß sie dieses Vergnügen auch nach dem Tode genießen möchte. Hätte sie den Trunk geliebt, würde er ihr eine Tonne Bier mitgegeben haben.“ ... Er war jedenfalls das Muster eines zärtlichen, aufmerksamen Ehemannes, aufmerksam bis in den Tod; sie hingegen, die den ganzen Tag die Pfeife nicht aus dem Munde gebracht, muß ein recht ätherisches Wesen, der Triumph der echten Weiblichkeit gewesen sein!

Neue Musikalien. In der Musikalienhandlung des Taborszky & Parsch in Budapest ist soeben erschienen: Jászberényi emlék 30-ik magyar ábránd. 1. Elmehetsz már akár alá, akár fel. 2. A dió, mogyoró törve jó. Népdalok selett zongorára szerzé Székely Imre. 675. sz. ára 1 frt 50 kr.

Kleine politische Rundschau.

Widdin, 16. April. Meldung der „N. fr. Pr.“ Seit Räumung Widdins durch die Rumänen befindet sich kein rumänischer Soldat mehr auf türkischem Boden. Widdin ist nun ausschließlich von Russen, und zwar durch 2 Infanterie-Regimenter, 1 Batterie und 1 Eskadron, in Summa 2000 Mann, besetzt. Militär-Kommandant ist General Theodorowies, Zivil-Gouverneur Tonholla. Die wenigen türkischen Japties, welche noch hier weilten, haben am 12. d. ihren Dienst an die russische Gendarmarie übergeben. Das Festungsmaterial, Geschütze und Munition wurde von den Türken aus Mangel an Transportmitteln vorläufig zurückgelassen, sollen aber nächstens abgeholt werden. — Das Aussehen, die Bekleidung und Beschuhung der russischen Soldaten ist schlecht, die Disziplin dagegen wird streng gehandhabt; es herrscht große Ordnung und kommen keinerlei Exzesse vor. Der Typhus grassirt, die Sterblichkeit ist groß, die russischen Offiziere sehnen sich nach dem Frieden und sehen mit Besorgniß einem eventuellen neuen Sieg entgegen. — Die Festung Widdin ist fast ganz zerstört, die Stadt selbst hat wenig gelitten.

Bukarest, 17. April. Meldung der „N. fr. Pr.“ In der geheimen Sitzung der Kammer verlangte Rogolniceano einen Protest gegen den Frieden von San-Stefano, dieser Protest wurde sämtlichen Konsulen eingehändigt. Man erwartet täglich den Einzug russischer Truppen. Die Regierung ließ sämtliche hier vorhandenen Munitions-Vorräthe auf Wagen laden, um sie in die kleine Walachei zu schicken; als aber die Wagen die Stadt verlassen, wurden sie von den Russen an den Thoren aufgehalten und in die Stadt zurückgeschickt.

Paris, 17. April. Die „République Française“ konstatiert das Bestreben Russlands, Separatverhandlungen herbeizuführen. Gegenwärtig sei es bemüht, die Neutralität Oesterreich-Ungarns durchzusetzen und England die Allianz desselben abwendig zu machen. Um dies zu erreichen, dürfte Rußland den Interessen Oesterreich-Ungarns jene Konzessionen machen, die es fordert, aber dies nur so lange, als diese Neutralität für Rußland Werth hat. Wer garantirt aber Oesterreich-Ungarn, daß, wenn sie überflüssig geworden, Rußland nicht zu seinen früheren Forderungen zurückkehrt? Jede Vereinbarung ohne Einverständnis Europas kann gefährlich werden, daher möge Oesterreich-Ungarn weise handeln und bloß jene Kombinationen fordern, welche von den Großmächten vorbereitet sind.

London, 17. April Die friedliche Deutung, welche man russischerseits der Meldung, daß Großfürst Nikolaus im Kommando der Armee vor Konstantinopel durch Todeben erlegt werden soll, zu geben sucht, wird in hiesigen militärischen Kreisen nicht getheilt. — Die einberufenen englischen Reservisten befinden sich bereits alle bei ihren Fahnen.

Landwirthschaftliches.

Ueber Tiefkultur.

Ist die Bearbeitung des Bodens an und für sich schon auf die Lockerung und Zerkleinerung des Bodens zum Zweck der ungehinderten Wurzelausbreitung und des Zutritts der atmosphärischen Luft in das Innere des Ackerbodens behufs der Löslichmachung von Pflanzennahrung gerichtet, um wie viel mehr müssen

die Vortheile der Beackerung eintreten, wenn man tief ackert, die Tiefkultur anwendet!

Die Vortheile des Tiefpflügens sind vielfache; sie beruhen theils auf physikalischen, theils auf chemischen Vorgängen im Boden. Durch das Tiefpflügen wird zunächst die Mächtigkeit der Ackerkrume vergrößert, es werden viele mineralische und organische Stoffe aufgeschlossen, für die Pflanze genießbar und mithin auch nutzbar gemacht, wodurch die Ertragsfähigkeit vermehrt wird.

Die Tiefkultur ist eines der vielen Mittel, durch welche der Reinertrag einer Wirthschaft erhöht werden kann. Daß durch ein tieferes Pflügen größere Erträge gewonnen werden, beweisen diejenigen großen Güter, auf denen die Tiefkultur am vollkommensten, die Dampf- kultur, betrieben wird. Die Mehrerträge in Zucker- rübenwirthschaften liefern den deutlichsten Beweis für den Nutzen der tiefen Ackerung. Das Gut Adelwig in der Provinz Sachsen z. B., welches ungefähr 300 Hektar unter dem Pfluge hat, berechnet den Mehrertrag, den es durch die Dampfplugkultur gewinnt, auf 15.000 Mark (fl. 7500) jährlich.

Die Tiefkultur befördert den regelmäßigen Feuchtigkeits- und Temperaturgrad. In trockenen Jahren wird ein tief bearbeiteter Boden länger feucht bleiben als bei flacher Beackerung; in nassen Jahren ist das Verhältniß umgekehrt; hier wird das überschüssige Wasser schnell verdunstet oder sich einen Abfluß nach unten in den Untergrund verschaffen; Kälte, Nässe, Dürre schaden einem solchen Boden weniger. Das Gedeihen, das Reifen der Pflanzen wird auf tief- gelockertem Boden stets ein gleichmäßiges sein. In einen tiefbearbeiteten Boden können unsere Culturgewächse tiefer eindringen, was besonders den Pflanzen mit Pfahlwurzeln zu statten kommen wird; die Pflanzen erhalten zu gleicher Zeit einen festen Standort und lagern sich weniger leicht.

Man befördert durch eine tiefe Beackerung den Zutritt der Atmosphäre mit ihren gasförmigen Dungsstoffen; der Luft werden in dem Boden viele Angriffspunkte geboten; die Luft dringt durch die durch die tiefe Lockerung entstandenen Oeffnungen des Bodens, kann hiedurch bequem in den Untergrund dringen und in demselben lösend und zerlegend wirken; die Verwesung der organischen und die Verwitterung der unorganischen Stoffe wird beschleunigt, und es wird eine Befruchtung des Bodens von Seiten der Luft umso mehr eintreten, je tiefer und ungehinderter dieselbe eindringen kann.

Die Tiefkultur gestattet uns ein abwechselndes Benützen der verschiedenen Bodenschichten; wir pflügen in dem einen Jahr zu einer bestimmten Frucht tief, in dem andern Jahr zu einer Frucht, die keine so tiefe Lockerung beansprucht, flach.

Das Wurzelsystem ist auch bei tiefer Bearbeitung ein ganz anderes. Während bei einer flachen Ackerkrume die Wurzeln mehr eine horizontale Lage erhalten, also sich gleichsam scheuen, in den harten, mit wenigen brauchbaren Pflanzennährstoffen ausgestatteten Untergrund zu gehen, dringt die Pflanzenwurzel bei einem tief gelockerten Boden mit mehr Leichtigkeit senkrecht in die untern Schichten; der ganze Wurzelstock breitet sich mit seinen zahlreichen Nebenwurzeln seitlich und in die Tiefe weiter aus und ist so im Stande, aus einer größern Bodenmasse Nahrung aufzunehmen; in Folge hiervon werden die Pflanzen reichlicher ernährt, man erhält größere Fruchtserträge. Dies ist eine der wichtigsten Folgen der Tiefkultur.

Culturversuche haben die Ertragsfähigkeit bei flacher und tiefer Beackerung erwiesen. Eine bestimmte Anzahl Gerstenpflanzen hat bei einer Ackerkrume von 20 Ctm. circa 5 Gramm Körner geliefert, während dieselbe Anzahl Pflanzen bei einer Ackerkrume von 40 Ctm. Tiefe 18—21 Gramm Körner lieferte.

So viel über die Vortheile des Tiefpflügens. Wir wollen nun die Schattenseiten der Tiefkultur und in gewissen Fällen die Nachtheile derselben erwähnen.

Nicht jeder Boden wird mit Erfolg vertieft werden können; bei manchen Bodenarten wird die Tiefkultur sogar zur Unmöglichkeit. Würde man sehr leichten Boden, unter dem sich ein noch leichter Untergrund befindet, vertiefen, so wird nichts erreicht; durch das Mischen der untern Sandichicht mit der Ackerkrume werden die Eigenschaften des Bodens nicht verbessert, sondern nur noch ungünstiger.

Nur dann, wenn das Herausbringen des Untergrundes zur Verbesserung der physikalischen Eigenschaften und zur Milderung oder Aufhebung der zu geringen wasserfassenden Kraft, der Bindigkeit oder Lockerheit des Bodens beiträgt, wird man sich Erfolge von der Tiefkultur versprechen können. Besteht der Untergrund aus Felsen, wie wir ihn in Gebirgsgegenden auf Verwitterungsböden antreffen, oder ist der Untergrund sehr steinig und eisenhaltig, so wird ein Vertiefen unterbleiben müssen. „Prakt. Landw.“

(Schluß folgt.)

Fruchtpreise vom 18. April 1878.

Ware	per 100 Kilogr.	fl.	ö. W.
Woggen	per 100 Kilogr.	7.25	7.50
Weizen	100	9.25	10.50
Gerste	100	6.75	7.25
Hafer	100	4.50	5.25
Rais	100	7.25	7.50
Erbfen	100	7.50	8.50
Linfen	100	8.—	14.—
Pisolen	100	19.—	—
Erdäpfel	100	2.50	—

Die in Wien am 13. April gehobenen Zahlen:

19, 21, 23, 26, 3.

Die nächste Ziehung ist am 27. April 1878.

Aus dem Sitzungsraume der Stadtrepräsentanz.

Vorigen Samstag fand — wie wir vorher anzeigten — eine Sitzung der städtischen Repräsentanz statt.

Nach Eröffnung derselben wurde in erster Reihe der Bericht des Stadtphysikus über die Sanitätsverhältnisse der Stadt im ersten Viertel des I. Jahres verlesen.

Laut den in diesem Berichte verzeichneten Daten hatten sich die Sanitätsverhältnisse in den beiden ersten Monaten günstig gestaltet. Erkrankungsfälle kamen nur in geringer Anzahl vor und war das durchschnittliche Mortalitätsverhältnis auch ein günstiges.

Gingegen nahmen die Erkrankungsfälle im Monate März bedeutend zu, — was namentlich der ungünstigen Witterung zuzuschreiben war, und traten am häufigsten Lungenerkrankungen auf. Erkrankungen an Diphtheritis ereigneten sich in drei Fällen und hatten tödtlichen Ausgang.

Im städtischen Krankenhause wurden in diesem Vierteljahre 75 Individuen behandelt, an jedem betrug die Zahl der ambulanten Kranken, denen ordinirt wurde, 112.

Polizeiärztliche Untersuchungen wurden in 6 Fällen durchgeführt, sämmtliche mit günstigen Erfolge. — Namentlich wurden die Apotheken, ferner der Kindergarten und das Bräuhaus einer Visitation unterzogen.

Dieser Bericht des Stadtphysikus wurde zur beruhigenden Kenntniss genommen.

Hierauf gelangte das auf die zehnmonatliche Verpachtung des Gasthauses zum schwarzen Adler bezügliche Expositionsprotokoll zur Verlesung. Laut demselben betrug der höchste mündliche Anboth 1200 fl. — Im Wege der versiegelten Offerte wurde ein Meistanboth von 1475 fl. 50 kr. durch die Firma Ignaz Klein und Comp. gestellt.

Im Anschlusse daran wurden zwei Nachtragsanbothe enthaltende Eingaben verlesen, welche beide auf die Summe von 1500 fl. lauteten.

In Anbetracht dessen, daß das Resultat einer öffentlichen Exitation falls nicht besonders wichtige Gründe dazu vorhanden sind, nicht umgelassen werden kann, ohne dieses Verfahren für die Zukunft zu decreditiren, wurden diese Nachtragsanbothe nach kurzer Debatte einstimmig verworfen und die Pachtung der genannten meistbietenden Firma zuerkannt.

Im ferneren Verlaufe der Sitzung wurde der auf die geplante Verpachtung der städtischen Wiesen bezügliche Bericht der Wirtschafts- und Finanzkommission verlesen. In demselben wird auf Grund der darin angeführten authentischen Daten der Antrag gestellt, die Repräsentanz möge von der in Aussicht genommenen, unter den vorherrschenden Umständen jedoch nichts weniger als zweckmäßigen Verpachtung der Wiesen Umgang nehmen und stattdem die Bearbeitung derselben gegen Vertheilung mit Produkten, vorläufig auf die Dauer eines Jahres dekretiren.

Dieser Antrag wurde angenommen und beschloffen diesbezüglich eine Minuendo-Exitation abzuhalten. Zugleich wurde das Maximum der Produktentheile, welche den betreffenden Unternehmern zugestanden werden können, auf $\frac{1}{4}$ der Gesamtprodukte gesetzt.

Seitens des Verwaltungsausschusses wird die Repräsentanz mit Bezugnahme auf seinen früheren Beschluß, in welchem hinsichtlich der in Bagatellangelegenheiten einzuhaltenden Exekutionstaxen Bestimmungen enthalten sind, aufgefordert, zu erklären, innerhalb welcher Grenzen der Stadt-Rayon als solcher anzusehen ist, außerhalb denen Exekutionstaxen im Sinne des obigen Beschlusses, gebühren.

Die Wirtschafts- und Finanzkommission stellt in ihrem diesbezüglichen Berichte den Antrag, den Verwaltungsausschuß neuerdings zu bitten, er möge in Anbetracht dessen, daß die genaue Bestimmung der auf $\frac{1}{4}$ Meile gesetzten Entfernung von der Stadt, außerhalb welcher höchstens die Berggärten mit ihren armen Bewohnern und hie und da einzelne zerstreut Wohnende ins Auge gefaßt werden könnten, kostspielige Vermessungen bedingen würde, von seinem gefassten Beschlusse, welcher aber nur auf den armen Stadtbewohnern lasten würde, Umgang nehmen und auf Grund der in der früheren Repräsentation entwickelten Gründe, die Proposition der Stadt annehmen, wonach für jede einzelne, gleichviel in welcher Entfernung, aber innerhalb des Stadtrayons vorgenommene Exekution eine mäßige gleiche Taxe zu bestimmen wäre, welcher Antrag angenommen wurde.

Schließlich gelangte der Bericht des Bürgermeisters über das Jahr 1877 zur fortsetzungsweisen Verlesung. Die Repräsentanz folgte den darin enthaltenen, Daten mit großem Interesse und gab seiner Anerkennung für diese ausführliche Arbeit mit einstimmigen Olsenrufen Ausdruck.

Zu der heutigen Nummer beginnen wir die Veröffentlichung dieses Berichtes.

Der Wilhelm's antiarthritische antirheumatische Blutreinigungs-Thee des Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen, dieser schnell bekannt gewordene Tee, eignet sich auch nach kompetenterem Ausspruche als Herbst-, Winter-, Frühjahr- und Sommer- Cur zur gründlichen Reinigung des Blutes von allen krankhaften Ablagerungen ohne Unterschied für jedes Alter, für jedes Geschlecht. Die tausendfältigen Curen, die jährlich mit demselben in der Gicht, in Rheumatismus, Nerven-, Muskel- und Gelenkschmerzen erzielt wurden, sichern ihm den Namen eines unschlagbaren Mittels in genannten Leiden. Ebenso bei Hautausschlägen, Geschlechtskrankheiten, wenn auch veraltete, hartnäckige Übel, da dieses Mittel als innerlicher Gebrauch den ganzen Organismus reinigt. Für Hamorrhoidal-Krankheiten und an Verstopfung leidende Personen, Leber- und

Gelbsuchtkranke ist ein wahrer Schatz durch diesen Tee an die Hand gegeben, nur muss der Tee der echte sein und man sich nicht durch Nachmachungen täuschen lassen, wo man das Geld ohne Erfolg ausgibt. Der echte, nach ärztlicher Vorschrift hergestellte Wilhelm's antiarthritische antirheumatische Blutreinigungs-Thee ist nur allein zu beziehen per Packet für 1 fl. (separat für Stempel und Verpackung 10 kr.) sammt Gebrauchsanweisung von dem Erzeuger Herrn Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen, oder aus dessen Niederlagen, die bei den in den grosseren Zeitungen zeitweilig erscheinenden Annoncen bekannt gegeben werden.

Ein befolgenswerther Rath.

Unter den Krankheiten, welche am häufigsten in der Statistik der Sterbefälle wiederkehren, verdient die Lungenschwindsucht als diejenige bezeichnet zu werden, welche die Trauer am häufigsten in die Familien einführen läßt und auf deren Rechnung die größte Anzahl aller Sterbefälle zu setzen ist. Bis jetzt hat die Wissenschaft noch kein sicheres Heilmittel entdeckt, sondern sich vielmehr darauf beschränkt, die Leiden der Schwindsüchtigen zu erleichtern und durch sorgfältige Behandlung ihre Existenz um einige Jahre zu verlängern. Jedermann weiß, daß man den Brustleidenden den Winteraufenthalt in einem milden Klima und so viel als möglich in der Nähe von Tannenwaldungen empfiehlt, deren Ausdünstung eine so günstige Wirkung auf die Lunge ausübt. Unglücklicherweise können viele Kranke ihren Aufenthalt nicht verändern und sie sind es, an die sich dieser Artikel in erster Linie richtet.

Zuerst in Brüssel angefertigt und seither an fast allen Orten wiederholte Versuche haben nachgewiesen, daß der Theer, ein harzhaltiges Produkt der Tanne, auf Brust- und Lungenerkrankungen den günstigsten Einfluß ausübt.

Hierdurch allein schon verdient dies Produkt in hohem Grade die Beachtung aller Kranken. Inbezug ist noch weiter hervorzuheben, daß gerade bei Beginn der Krankheit dies Heilmittel in Anwendung gebracht werden sollte. Die geringste Erkältung kann eine Erkrankung der Lunge nach sich ziehen und es sollte daher zur größeren Sicherheit nicht veräumt werden, sich der Theercur von dem Momente an zu unterwerfen, wo man zu husten anfängt. Es ist diese Vorsichtsmäßigkeit um so empfehlenswerther, als viele Brustleidende über ihren Krankheitszustand völlig im Unklaren sind und sich noch von einer starken Erkältung oder einem leichten Lungentatarrh befallen glauben, wenn bereits die Ausgebrung eingetreten ist.

Die praktische Art der Anwendung des Theers ist diejenige in Form von Kapseln. Herr Guyot, Apotheker in Paris, stellt kleine kornige Kapseln in Willengröße dar, welche unter einer leichten Hülle von Gallerte eine Dosis des besten und reinsten norwegischen Theers enthalten und von denen zwei oder drei bei jeder Mahlzeit genommen, in Erkältungsfällen, bei Lungenerkrankungen, Asthma und Schwindsuchtstößen eine fast augenblickliche Erleichterung herbeiführen. Da jeder Flacon 60 Kapseln enthält, so kommt die ganze Cur nicht theurer als 10 bis 20 Kreuzer täglich zu stehen und macht dieselbe die Anwendung jeder Medizin in Form von Pillulen, Pastillen oder Syrupen überflüssig.

Herr Guyot übernimmt eine Garantie nur für diejenigen Flacons welche auf der Etiquette seine Unterschrift in dreifarbigem Drucke tragen.

Depot in: allen Apotheken, Generalvertrieb von Deutschland und Oesterreich-Ungarn **Stuain & Comp.** Frankfurt a. M.

Hamburg, 16. April 1878.

Markt-Bericht

von L. Jacobius & Söhne in Berlin-Hamburg.
Weizen: rubig; Oesterreichischer, Russischer und Rumänischer M. 225—240, Polnischen M. 135—248, Mecklenburger M. 220—236.
Roggen: rubig; Russischer M. 158—164, Mecklenburger M. 154—164.
Gerste: fest; Rumänische und Galizische M. 138—165, Schlesische, Ungarische, Böhmische und Mährische M. 175—205, feine M. 210—230.
Hafer: still, Russischer M. 145—150, Böhmischer M. 160—190, Mecklenburger M. 150—160.
Bohnen: fest, Mittel nach Qualität M. 160—170.
Erbsen: still, Futter- M. 155—160, Koch- M. 210—230.
Wicken: matt, kleine und mittel M. 130—135, grosse M. 160—185.
Mais: still, Rumänischer zum Export M. 154.
Kleesaat: rubig, weiss M. 58—85, roth M. 44—57, pr. 50 Kilo Brutto incl. Sack.
Alske: fest, M. 100—130, pr. 50 Kilo Brutto incl. Sack.
Timothe: fest, M. 27, pr. 50 Kilo Brutto incl. Sack.
Mutterkorn: fest, M. 80—90 pr. 50 Kilo.
Canthariden: (spanische Fliegen) fest; M. 575—500 pr. 50 Kilo.
Spiritus: rectific. Kartoffelspiritus pr. 100 Liter M. 44—48.
Eier: In Folge bedeutend vergrößerter Zufuhren, namentlich von Landwaare, welche zu sehr billigen Preisen ausbezogen wurde, konnten wir die Ankünfte nicht über M. 2.60 per Schok verwenden. Zu diesem Preise entwickelte sich ein reges Geschäft.

Felölös szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadó-tulajdonos: **Az Eperjesi Bankgyűlet.**

A szobranci fürdő

(Ungmegyében.)

Megnyitattik május 15-én s bezáratik szeptember 15-én.

Hideg sóskénés vize biztos sikerrel használható mindenemü **bőrkiütésekben, gyomor és májbetegségeknél, daganatok, vértóbulás, görvelysárgaság, köszvényes és csúszós hántalmak és túlságos kövérég ellen.**

A vendégek nagyobb kényelme és jó ellátása tekintetéből, **az ideén tetemes javítások és befektetések történtek a fürdőben.**

Vízét üvegekben elszállítva odahaza is mindenki használhatja, mintán a víz 3—4 évig is megtartja gyógyerejét. — Szükséges azonban, hogy a használatnál a gyomornak túlterhelése kikerültesék és minél több mozgás tetessék.

Szobráncon 40 palackból álló láda ára 7 frt, 20 palackos ládái 4 frt.

Levelek megrendelések a fürdőigazgatóság-hoz Szobráncon intézendők.

Wegen **aussaffung der Pachtung** sind in **Jernye 160 Stück Mutterschafe** sammt **Lämmer, 9 Stück Widder**, gute Gattung, **2 Pferde** und **Wirtschafts-Geräthschaften** zu verkaufen. — Näheres zu erfragen bei Herrn **Philipp Reich** in **Eperies.**

Pályázati hirdetmény!

Az 1876. XIV. t. cz. 146. §-a alapján Sárosmege területén lévő községsoportok szülésznoi állomásaira ezennel pályázat nyitattik:

1. alsó-sebesi két, sóvári három, sebeskellemesi három, sósujfalvi négy, kakasfalvi hat, somosi egy, szt.-péteri három, kendei négy, tihanyi két, szt.-istváni öt, közseghei négy, lemesi négy, budaméri négy, keczerpékleni hat, ó-falvi öt, bogdányi öt községgel, mindegyik 50 frt évi javadalmazással;

2. jakabfalvi hat, péchujfalvi két, litinyei négy, roskoványi négy, héthársi három, kriványi három, tarkeói három, lubotini három, csiresi három községgel, mindegyik 30 frt évi javadalmazással; tárczai négy, berzeviczei két, a-szaloki két, balásvágási két, feketekúti két, orlói négy, plavniczai két, ujaki három, lipniki négy községgel, mindegyik 40 frt évi javadalmazással;

3. nagy-sárosi egy, szt.-mihályi három, zsebvalvi három, izsépi hat, klembérki négy, radácsi hat községgel, mindegyik 50 frt évi javadalmazással; sirokai három, szt.-keresztii négy, berthóti öt, singleri hat, jernyei öt, nyársardói négy községgel, mindegyik 60 frt évi javadalmazással;

4. hanusfalvi egy, bisztrai hat, kükemezei öt, kapii három, töltzéki három, kapi-németfalvi hét, karácsonmezei hét, girálti öt, radomai kilencz; margonyai hat, herheji nyolcz, kurimai öt, hazlsini négy községgel, mindegyik évi 50 frt javadalmazással;

5. ternyei nyolcz, deméthei öt, raszlaviczai négy, lófalvi négy, klyussói négy, hertneki három, richvaldi három, bártfaujfalvi öt, gáboltói négy, aranypataki három, kurói négy, kruzlyói hat, lukói három, malczói három községgel, mindegyik évi 50 frt javadalmazással.

6. Zborói egy, komlósi három, váradkai hat, smilnoi négy, f.-orlicsi négy, czerminai öt, dubovai öt községgel, mindegyik 50 frt évi javadalmazással; mesztiszközi hat, duplinai hét, mirolyai tizenegy, kruzlyovai kilencz, ladoméri hat, medvedzei nyolcz községgel, mindegyik 60 frt évi javadalmazással.

Ezenkívül mindegyik szülésznoi a törvény 148. §-ában szabályozott segély nyújtási díjban részesül.

A szabályszerűen felszerelt folyamadások a 1. csoportra nézve az alsó-tárczai (Eperjesen); 2-re felső-tárczai (K.-Szebenben), 3-ra sirokai (Sirokán), 4-re tapolyi (Girálton), 5-re szekesői (Bártfán), 6-ra makoviczai (Szvidniken) járás szolgabirájához folyó évi május 1-éig terjesztendők be.

Eperjesen, 1878. áprilishó 1-én.

Péchy Zsigmond,

60 3—3

alispán.

Schöne, gesunde **Futter-Munkeltrübe** sind zu verkaufen.

Näheres bei Herrn **J. W. Gallotsik** in **Eperies.**

70 1—3

Gleichzeitig sind daselbst **5 Stück vorzügliche Molkkühe** gute Race zu verkaufen.

Hirdetés.

A Flórián-utcai 41. számú (Kuzmik-féle) ház emeletén egy: két utcai s egy hátsó szoba, továbbá előszoba, konyha és kamarából álló, teljesen **újjaalakított szállás minden órában kiadó.** — Tudakozódók a főutcai 8. számú házban nyerhetnek közelebbi értesítést.

65

Anzeige.

Im Kuzmischen Hause (Floriani-Gasse No. 41) ist im I. Stock eine **vollständig renovirte Wohnung.** — bestehend aus 2 Kassen- und einem Hofzimner, Vorzimner, Küche, Speisekammer — **stündlich zu vermieten.**

Näheres ist im Hause No. 8 auf der Hauptgasse zu erfragen.

2—3

nd vielfache; auf chemischen flüßen wird ergründet, es Stoffe aufmithin auch seit vermehrt

Mittel, durch erhöht werden here Erträge fien Güter, die Dampf- in Zucker- Beweis für Adelweis in gefähri 300 Mehrertrag, auf 15.000

regelmäßigen feinen Jahren nicht bleiben ren ist das überflüssige Abfluß nach kälte, Rasse, eniger. Das d auf tief- ein. In einem ulturgewächse Pflanzen mit die Pflanzen standort und

erferung den nigen Dungs- ie Angriffs- e durch die des Bodens, dringen und ; die Ver- rung der un- es wird eine Luft umso- dieselbe ein-

abwechslendes wir pflügen Frucht tief, keine so tiefe

Bearbeitung achen Acker- lage erhalten, mit wenigsten teten Unter- el bei einem seit senkrecht elstoch breitet feillich und Stände, aus nehmen; in cher ernährt, ist eine der

fähigkeit bei ne bestimmte erkrume von rt, während erkrume von lieferte.

stügens. Wir tur und in erwähnen. folg vertieft wird die Tief- i sehr leichten Untergrund durch das Ackerkrume t verbessert,

des Unter- hen Eigen- ung der zu ndigkeit oder sich Erfolge Besteht der ebirgsgegen- der ist der t. Landw."

1878.

7.25	7.50
9.25	10.50
6.75	7.25
4.50	5.25
7.25	7.50
7.50	8.50
8.—	14.—
19.—	—
2.50	—

Zahlen:

1878.

